

Karawanken Bote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donalce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za milimeter stolpec

Štev. 46.

Krainburg, 13. junija 1942.

Leto 2.

Uspešni napadi v Sev. Airiki

Napad na sebastopolskem trdnjavskem pasu še dalje napreduje

Oberkommando der Wehrmacht je dne 11. junija objavilo:

Na ozemlju sebastopolskih utrdb smo v hudih bojih z napadom napredovali. Obupni sovražnikovi protinapadi so ostali brez uspeha. V teku silnih zračnih napadov na sebastopolsko ozemlje je bila v pristanišču trdnjave z bombnim zadetkom potopljena neka trgovska ladja s 3000 bрт.

Na severnem odseku vzhodne fronte je sovražnik ob pritisku naših napredujočih čet opustil številne kraje. Na fronti ob Wolchovu smo odbili močne sovražne napade ob krvavih izgubah nasprotnika. Obrežno topništvo vojske je z dobrim uspehom napadalo sovražni ladijski promet v zalivu Kronstadta. Neko podmornico, ki je odplula iz Leningrada, in nek spremni čoln smo z obstreljevanjem zažgali.

V severni Afriki je bila po večdnevnem ogorčenem odporu tamkaj obkroženih močnih sovražnih sil v današnjih dopoldanskih urah v naskoku zavzeta trdnja-

va Bir Hacheim, najjužnejši branik britanskega obrambnega sestava. Zračne bojne sile so posegle v boj na tleh in bombardirale britanska zbirališča čet ter kolone. V zračnih bojih so Britanci izgubili 21 letal.

Na vzhodnem Sredozemskem morju so nemške podmornice napadle nek močno zavarovan konvoj, ki je bil namenjen v Tobruk. V žilavem napadu so potopile dva težko natovorjena tankerja s skupno 12.000 bрт. Vrhtega so bile s torpednimi zadetki štiri prevozne ladje poškodovane.

Na otoku Malti so bila britanska letališča podnevi in ponoči bombardirana. Nemški in italijanski lovci so pri tem uničili osem britanskih letal.

Pred angleško južno obalo so bojna letala v minuli noči dosegla bombne zadetke težkega kalibra na treh trgovskih ladjah srednje velikosti.

Oberleutnant Gnädig, Kompaniechef v nekem pešpolku se je s posebno hrabrostjo odlikoval v bojih pred Sebastopolom.

opravljal razne službe brez vsakega odmor. Pehotna šola Königsbrück, reprezentant nemške vojske pri mednarodnih smučarskih prireditvah na Norveškem, tečaji za vojaške gorske vodnike v Oberstdorfu, v ozemlju Grossglocknerja in Stubaija, nadalje kot bataljonski poveljnik so bile etape, ki so izpolnile njegovo

življenje poleg številnih šolanj in drugih služb do prevzema moči. Leta 1935. je bil povišan za Obersta in je postal poveljnik ponosnega Gebirgsjägerregimenta 99 Kempten in Füssen. Na čelu svojega polka je odšel 19. marca 1938. v osvobodno Ostmarko, kjer je bival v Grazu. Leta 1938. je postal Oberst Dietl Generalmajor in je bil imenovan namesto nenadoma umrlega generala Nissla za poveljnika na novo ustanovljene 3. gorske divizije. S to divizijo je doživel 18 dnevni vojni pohod na Poljsko in se je pripravil po uspešnih bojih na predpoljih Westwalla, na Moseli na nove naloge na zapadu. Toda prišlo je drugače. Narvik je vtisnil nato njegovo ime kot pojem za Nemčijo in svet »Naš Dietl« se je daleč na okrog razlegalo in ta vzklík je bil ponos in priznanje celega nemškega naroda. Dne 9. aprila so pričeli boji pri Narviku. 10. junija so vztrajnost, požrtvovalnost, in tovarštvo nemških vojakov ter neomajna volja Generala, napravila nemogočo za možno: Narvik je postal nemška zmaga.

Dietl in njegovi vojak: to je nerazdružljiv pojem in šele iz tega čudovitega človeškega razmerja med njim in vojakom se pojasi razpoloženje in podjetnost, s katero so šli Dietlovi vojak na svoje delo, ki je, pomislimo na Narvik, na boje ob Ledenem morju, ob Kanalaschki in v prostoru okoli Louhi, zmeraj zahtevalo največje in najtežje.

Z enakim veseljem so pa tudi misli domovine pri Generaloberstu Dietlu, ki je sam vzor priprostosti in izpolnjevanja dolžnosti, za njo postal v pravem smislu utelešenost nemškega vojaka.

Ljudje brez duše

Največji zločin boljševizma

Naši vojaki so od junija preteklega leta sem imeli priliko, da so se sami prepričali o tem, kaj je v Sovjetski uniji videz in kaj je resničnost.

Kar pa* najbolj zbuja pozornost in se ravno nam zdi najbolj čudno, je brezdušnost, otopelost ljudi napram vsem čustvom in notranjim nagnjenjem in zlasti tudi napram smrti. Preveč krutosti, morije in uničevanja na vseh poljih človeškega obstanka so že doživeli, tako da jih pogorele vasi ali bojne mrliške poljane ne morejo več zadržati. Le redko kdaj se pokaže kakšna ganjenost, pri ženah skoraj nikoli nobena solza. Izguba lastnega človeka jih ne gane. Saj to ni bila njihova last. Drugi dan so bili lahko, saj takšna je bila doslej navada, v kakšnem drugem kolhozu, v kakšni drugi pokrajini, vedno pa pod istim nasiljem. Njihova notranjost je strta. Trudni, brez vere v sedanost ali bodočnost životarjijo.

V primeru z Nemčijo doživljamo v Sovjetski uniji veliko razliko: kaj se pravi, biti kmet in ljubiti svojo grudo, ali jo pa, kakor v kolhozu, smatrati le za kos zemlje. Človek mora kot kmet ljubiti zemljo kot mater, takrat mu daje veselja in moči. Mora jo oskrbovati kakor dragega otroka, takrat je bogata in mu rada daje. Mora se v njej ukoreniniti, kmet mora sam biti sestavina te zemlje. Kje se pa kaj takega vidi ali čuti v Sovjetski uniji? Nikjer! One, ki so svojo zemljo ljubili in smatrali lastnino kot sveto obveznost, so iztrebili. Tukaj je kmet le stvarni obdelovalec. In zato še tako prostrano polje in pokrajina nista čedna in vesela, ampak na videz neprijazna in mračna.

*

Duša mora molčati. Tako hoče boljševizem. To sevidi povsod. Ako se peljemo vzdolž cest, ki vodijo skozi bojišča, vidimo grobove nemških vojakov. Roke tovarišev so jih skrbno in z ljubeznijo naložile. Ti grobovi zbujaajo s svojo preprostostjo in vendar veliko prisrčnostjo in izoblikovanju vedno znova pozornost. So kakor spoštljiv priklon pred veličino žrtve tovarišev. Ni pa zlepa najti sovjetskega groba, ki bi oznanjal umiranje sovjetskega armista. Le redkokdaj nahajamo majhno gomilo brez križa in imena. Morda označuje kakšna puška, da je tukaj pokopan vojak.

Veliko število sovjetskih mrtvih pa so boljševiki zagreblili, zakopali, brez srca vrgli v jamo, kakor se morebiti zagrebe tuja poginula žival.

V Sovjetski uniji milijoni ljudi ne bodo nikoli ničesar zvedeli o usodi moža, sina ali brata. V temo bo zavito, kje počivajo. Niso padli kot hrabri vojak, ampak le kot deli mase, ki nima svoje volje. Morali so umreti kakor na smrt obsojeni, in tako so jih tudi zagreblili. Kdor je le enkrat videl, kako ujeti boljševiki sami zakopavajo svoje tovariše iz lastne stotnije, ta tega drugič ne bo več hotel gledati. Nikomur ne pride niti na um, da bi ugotovil imena. Nobeden ne kaže niti najmanjšega sledu notranje ganjenosti ali sočutja. Nikomur ne pride na misel, da bi le količkaj okrasil grob ali nanj postavil malo znamenje spomina. V jame mečejo tovariše, pokrijejo luknjo z zemljo in potem še to tako trdno steptajo, da ne ostane nobena gomila.

Tako močno je že odmrta notranjost teh ljudi, da jim je tuj celo pojem zadnje samo ob sebi častne službe za tovariša... Pravijo, da se dušo in kulturo takšnega naroda najbolj spozna v tem, kakšno počivališče daje svojim mrtvim v vojni in miru.

*

Človeku v Sovjetski uniji je življenje v nadlego. Niso več zasidrani po svoji lastni naravi. Vzeli so jim »jij« lastni jaz in jim za to dali normo. Bil je poseg v pravico do življenja v obče. Materija je vse, duša ne pomeni ničesar.

To se kaže tudi v nastavku napadov in v celnem načinu bojevanja. V ospredju ni po-

Dietl je bil povišan za Generalobersta

Povišanje je izvršil Führer ob priliki obiska v Mannerheimovem glavnem stanu

Ob svojem obisku v glavnem stanu Feldmarschalla Mannerheima dne 4. junija 1942. je Führer povišal Generala der Gebirgstruppen in vrhovnega poveljnika nemških čet na severno-finski fronti Eduarda Dietla za Generalobersta.

Ta novica ni izzvala samo pri nemških četah na severnem Norveškem, ob Ledenem morju, na fronti pri Kanalaschki in Kiestinki, ki jo vodi danes Generaloberst Dietl zoper sovjete, veliko navdušenje in veselje, kajti tudi domovina se spominja s hvaležnostjo Gebirgsjägerja in vojaka Dietla, ki ni samo pri Narviku že enkrat priboril veliko zmago za nemške zastave, ampak ki je tudi od poletja 1941. v boju zoper boljševiško nevarnost vodil važen in vsled težkoč posebno eksponirani odsek na velikanski fronti Ledenega morja pa do Črnega morja.

General Dietl izhaja iz stare družine iz Bavarna, iz katere družine je izhajal stari bavarski Hauptmann in predstojnik vojašnice Nikolaus Dietl v letu 1765. iz Ingo-stadta. Dietl je bil rojen dne 12. julija 1890. v Bad Aiblingu kot sin kraljevega bavarskega Rentamtsherrja Eduarda Dietla. Oče je v letu 1921. umrl, mati pa še živi; odlikovana je z zlatim Parteiaabzeichenom in se nahaja v Münchenu. Po obisku šole v Aiblingu in Rosenheimu je mladi Dietl leta 1909. maturiral in mu je pri odhodu ob izjavi, da hoče postati vojak, njegov rav-

natelj prorokoval: »Če ne dobite prav zmožnega Feldwebela, boste capin«. Smejoč še danes pristavlja Generaloberst, če govori o tem v družbi: »Prav je imel, v resnici sem postal capin«.

V Bambergu je vstopil mladi Dietl še istega leta kot gojenec v 5. bavarski pehotni polk, je postal zelo hitro Gefreiter in Unteroffizier, nato Fähnrich in po obisku vojne šole v Münchenu Leutnant. Avgusta 1914. je odšel kot adjutant 1. bataljona svojega polka v svetovno vojno. Že v svetovni vojni se je odlikoval s hrabrostjo in podjetnostjo. Istočasno ko je bil na zahodu ranjen, sta padla oba njegova brata Benno in Paul na drugih frontnih odsekih. Navzlic temu je ostal Dietl na fronti in se je bojeval na vseh zapadnih bojiščih do nesrečnega konca vojne, kot adjutant 7. bavarske pehotne brigade.

Ponižanje in propast domovine ni v njem umorilo vojaške samozavesti. Že v aprilu 1919. se je nahajal v Freikorpsu Epp zoper rdečkarje in v letu 1920. je zadobil zopet mir in uravnovešenost s tem, da je bil imenovan za Kompanieführerja v novo postavljenem pehotnem polku št. 19. Že takrat je spoznal Führerja in je postal nacionalsozialist. Ko je Führer v novembru 1923. nastopil historigni pohod k Feldherrnhalle, je bila navzoča tudi Dietlova kompanija.

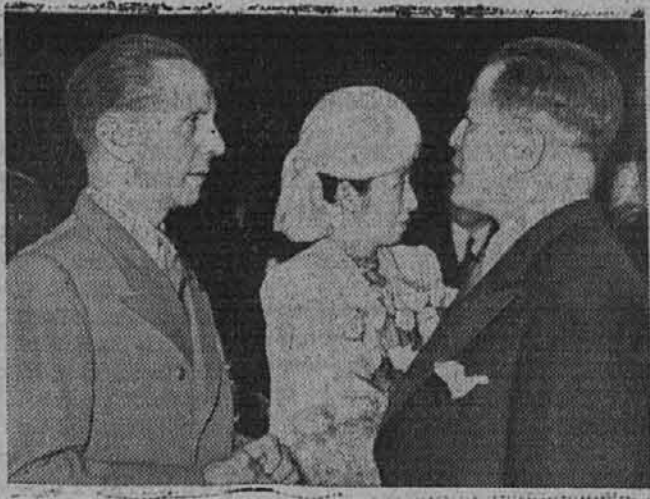
V 100.000 mož močni armadi je Dietl

Führer pri finskem maršalu

Prvi vojak iz Grossdeutsches Reich sporoča prvemu finskemu vojaku, maršalu Mannerheimu, najprisrčnejše čestitke nemškega naroda k njegovemu 75. rojstnemu dnevu. Na levi v ozadju: finski državni predsednik Risto Rytty.

(Presse-Hofmann, M.)

Presijajno predvajanje japonskega letalskega velefilma

Ta film je vodstvo japonske vojske v duhu japonsko-nemškega sobojništva podarilo Führerju in nemškemu Reichsminister Dr. Goebbels v razgovoru s poslanikom Oshimo.

(Presse-Hofmann, M.)

samezni borec, ne prepričan vojak, ki mu je nagib lastno, v duši nasidrano vedenje, ampak le masa, človek in material. Na takšnih tleh ne more vzkliti pravo vojaštvo, čigar veličina sloni na človeških vrednotah posameznikov.

Kje pa hočemo v brezdušni sovjetski državi še najti človeške vrednote —?

Kriegsbericht Dr. E. Bayer.

USA ne morejo več dobaviti kamenega olja

Zato, ker podmornice potaplajo tankerje

Stockholm, 12. junija. Kakor poročajo iz Washingtona je zunanji minister USA Hull na nekem častnikarskem razgovoru podal uvaževanja vredno priznanje težkoče preskrbe ameriških držav z bencinom. Ugotovil je, da je preskrba južno ameriških dežel v glavnem problem vodnega transporta. Kot znano se namreč nahaja med ladjama, ki so jih nemške podmornice potopile v ameriških vodah, velik odstotek tankerjev. Hull je nato povedal, da zamorejo USA zadostiti le najbolj nujnim potrebam bencina in olja. Ne samo v USA, ampak v celi zahodni polobli se mora omejiti uporaba po civilnem prebivalstvu, ker se mora vršiti prevoz kamenega olja v prvi vrsti po vojnih zahtevah. Kako drugače so si pač hujskači Hullova kova pred šestimi meseci predstavljali vojno.

Sebastopolske utrdbe v naskoku zavzele

V Afriki 22, ob Rokavskem prelivu 7, pri poletih 15 britanskih letal sestreljenih

Oberkommando der Wehrmacht je dne 9. junija objavilo:

V utrbenem pasu Sebastopola se boji nadaljujejo. Učinkovito podprta po najtežjem topništvu in močnih silah zračnega orožja, je naša pehota v naskoku zavzela celo vrsto utrdb na obvladajočih vrhovih in protinapade zavrnila s krvavimi izgubami sovražnika.

Severnovzhodno od Charkova so izpodleteli slabejši sovražnikovi sunki. V srednjem in severnem frontnem odseku so bila ob krepki pomoči zračnega orožja obkoljene sovražne skupine, stisnjene na majhen prostor. Krajevni nasprotnikovi napadi so ostali brez uspeha. Na Ladoga-jezeru je bila neka trgovska ladja z bombnim zadetkom težko poškodovana.

V severni Afriki bojna dejanja še trajajo. Britansko zračno orožje je pri tem izgubilo 22 letal.

Pri nekem vojaško neučinkovitem napadu na obrežje Rokavskega preliva so nemški lovci sestrelili sedem britanskih letal. Na obrežju Severnega morja je pomorsko topništvo zabilo neko sovražno letalo.

V pretečeni noči so bili cilji sovražnih letal več krajev v zapadni Nemčiji. Civilno prebivalstvo je imelo izgube. Nastale so škode pretežno v stanovanjskih četrtih in na javnih poslopih. Nočni lovci in protiletalsko topništvo so sestrelili 16 izmed napadajočih bombnikov.

Pri razbitju Sovjetski uniji namenjenega večjega sovražnega konvoja v Severnem morju so se posebno odlikovali Staffelfkapitän Hauptmann Flechner, bojni opazovalec Leutnant Richtering in letalski vodnik Unteroffizier Pusavec.

30.000 mož v Kiangsi obkoljenih

Lizbona, 12. junija. Japonci na vseh kitajskih frontah še zmeraj prodirajo v vedno hitrejšem tempu. Središče akcij tvori trenutno bitka pri Poyang-jezeru južno od Nančanga. 30.000 čungkinških vojakov je tam v poplavljenem močvirnem ozemlju jezera obkoljenih in bodo vkljub obupnemu odporu uničeni. Japonci operirajo po večini z letočimi kolonami, katerih hitri pohodi so vodstvo čungkinških čet popolnoma zmešali.

Tudi iz fronte v južni Kitajski, kjer so

V okviru obratnega apela se je v veliki oddajni dvorani oddajne postaje v Berlinu v ponedeljek dopoldne Reichsdelegat Eugen Hadamovsky, ki je bil postavljen za Stabsleiterja der Reichspropagandaleitung der NSDAP, slovesno poslovil od svojih radijskih uradov.

Po poročilu »Associated Press« je bilo v preteklem tednu, kakor priznajo Amerikanci, samo v Atlantiku 24 v službi sovražnikov ploviščih ladij potopljenih. Amerikanska agencija ugotavlja, da te izgube prekašajo število na novo izgrajenih ladij.

Verl. und Druck NS. Gauverlag und Druckerei Kienrich GmbH. Kienrich. — Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. — Hauptschriftleiter: Friedrich Horstmann. — Zeitungs- und Anzeigenliste Nr. 1.

Vojna pred vratmi Amerike

Podmornice so zopet potopile 41.000 brt

Nadaljnje utrdbe pri Sebastopolu za vzete — Great Yarmout bombardiran

Oberkommando der Wehrmacht je dne 10. junija objavilo:

Pred Sebastopolom je z učinkovito podporo zračnega orožja po hudih bojih uspelo zavzeti nadaljnje utrdbe. Pri krajevnih bojih jugovzhodno od Ilmenskega jezera je bilo v razdobju od 3. do 6. junija uničenih 483 sovražnih bojnih postojank. Na fronti ob Wolchowu so se ob hrabrem držanju posadke izjalovili sovražnikovi koncentrični napadi na neko mostišče. V bojih iz najbližje daljave je posadka 8. in 9. junija uničila 24 oklopnjakov.

V severni Afriki so se tudi včeraj vršili hudi boji. Sovražni protinapadi so bili krvavo odbiti. Zračno orožje je v minuli noči z bombami težkega kalibra napadlo pristaniško ozemlje pri Great Yarmoutu.

Podmornice so v ameriških vodovih potopile osem sovražnih trgovskih ladij s skupno 41.000 brt in eno stražno ladjo ter s torpednim zadetkom poškodovale neko drugo veliko trgovsko ladjo. Na kanadski obali je topništvo potopilo dve enojambornici.

„Rommel podpira podmorniško vojno“

Pot okoli Afrike dela Churchillu skrb

Stockholm, 12. junija. V švedskih poročilih iz Londona, v katerih se sedanje angleško mnenje o vojnem stanju oriše čisto

v slogu Churchillovega olepšavanja, se vendar dve točki poudarjata:

Podmorniška vojna, ki je še nadalje nevarnost za USA in Anglijo in stanje v sredozemskem prostoru. Največ skrbi vzbuja po angleškem mnenju naprestando se nadaljujoča podmorniška vojna, ki močno uničuje angleško brodogradnjo. Priznajo, da nastaja pomanjkanje tonaže ravno sedaj zelo enormna, ko je potreba prevoza tako velika;

Kar bi položaj na morju takoj zboljšalo, bi bila — tako angleško mnenje — zmaga nad Rommelom v Libiji, ki bi bila odločilna važnosti. Če bi mogli Nemce vreči preko Benghazije ali najbolje popolnoma iz severne Afrike, bi bilo sredozemsko morje zopet odprto za angleški promet, in bi bila tonaža, ki mora sedaj napraviti dolgo pot okrog Afrike, drugod na razpolago. Kaj pomenja ta pot okrog Afrike izhaja iz tega, da zamorejo ladje vsled neizmernih razdalj napraviti to vožnjo v letu samo dva-ali-trikrat. Toda Rommel tega ne privoščiti, da bi Angležem severno Afriko in Sredozemsko morje prepustil, nasprotno on podpira, in to je jedro angleških mnenj, vojno zoper angleško brodogradnjo čim uspešnejše.

Angleški poslanik v zahodni Afriki

Predstoječa priklonitev francoskih kolonij angleškemu imperiju

Stockholm, 12. junija. Anglija je napravila uvaževanja vreden korak v smeri popolne priklonitve prejšnjih francoskih kolonij imperiju. Kot nadomestek za izgubljeno prekomorsko posestva in hkrati za preziranje organov de Gaulle, ki prestajajo sedaj usodo vseh izdajalcev in ki jih sedaj prezirajo oni, ki so jih doslej izrabljali. Kralj Jurij je na Churchillov predlog imenoval lorda Switona za poslanika v zahodni Afriki, ker bo tam kot član angleškega kabineta deloval po navodilih angleškega vojnega kabineta.

Naloga Switona bo, da skrbi za uspešno vojno sodelovanje med vsemi civilnimi in vojaškimi organi v Zahodni Afriki. Mišljenje so, kakor se vidi iz londonskega časopisa, v glavnem zahodne afriške francoske kolonije, v kolikor so bile po de Gaulleu spravljene pod angleški vpliv. Samo za notranjo upravo bodo ostali guvernerji pristojni, se vojaške in siceršnje funkcije jim bodo pa odvzete.

Japonci na Aleutih

Japonski napad na oporišča USA Dutch Harbour Otok Midway težko napaden — Dva nosilca letal USA in ena prevozna ladja potopljena

Tokio, 12. junija. Cesarski glavni stan je v sredo ob 14.30 uri objavil, da so v vzhodnem Pacifiku japonske pomorske sile iznenada napadle Dutch Harbour na Alaski kot tudi celo Aleutsko otočje.

Pomorske bojne sile so težko napadle 5. junija otok Midway, pri čimer so zadobila pojačenja v tem ozemlju se nahajajočega sovražnega brodogradniške težke izgube in so bile poleg tega težko poškodovane sovražne enote brodogradniške in letalstva.

Dne 7. junija so zavzele japonske pomorske sile v tesnem sodelovanju s četami vojske številne postojanke na Aleutih. Te operacije se nadaljujejo.

Cesarska japonska mornarica je potopila

pri operacijah v bližini otoka Midway enega nosilca letal »Enterprise« razreda in enega »Horned« razreda vsakega po 19.900 ton. 120 sovražnih letal je bilo sestreljenih. Uničeni so bili važni sovražni cilji. V ozemlju Dutch Harbour je bilo 14 sovražnih letal sestreljenih ali uničenih in potopljena ena velika sovražna transportna ladja. Japonski letalci so z bombami uničili na dveh mestih skupine velikih tankov za olje, ki so bili zažgani, kot tudi veliko letalsko lopo za letala.

Japonske izgube so sledeče: En nosilec letal potopljen, en nosilec letal težko poškodovan, ena križarka potopljena in do sedaj 35 pogrešanih letal.

Führer sprejme ogrskega ministrskega predsednika

Razgovori v duhu tradicionalnega nemško-ogrskega prijateljstva

Iz Führerhauptquartierja, 12. junija.

Kraljevski ogrski ministrski predsednik in zunanji minister pl. Kallay je 6. junija obiskal Führerja v njegovem Hauptquartierju.

Ministrskega predsednika in zunanjega ministra Nikolaja pl. Kallaya je spremljal Generalmajor Vitez Vörös, legacijski svetnik pl. Szent-Miklosy, legacijski svetnik pl. Szegedy-Macsak in poslaniški ataše Christoph pl. Kallay. Poleg sta potovala tudi ogrski poslanik v Berlinu Sztojaj in nemški poslanik v Budimpešti pl. Jagow.

Führer je sprejel ministrskega predsednika in zunanjega ministra pl. Kallaya med njegovim obiskom v Hauptquartierju na razgovor v političnem položaju, pri katerem je bil navzoč Reichsminister des Auswärtigen pl. Ribbentrop.

Razgovor je prevejal duh tradicionalnega nemško-ogrskega prijateljstva in sobojnosti, ki dobiva v skupnem boju v trojnem paktu povezanih narodov zoper boljše življenje znova izraza in potrditve. Po praktičnem razgovoru se je Führer z ministrskim predsednikom pl. Kallayem in Reichsaussenministerom pl. Ribbentropom podal k vojaškemu razgovoru o položaju, pri katerem so bili navzoči z nemške strani Generalfeldmarschall pl. Keitel in nemški vojaški ataše v Budimpešti Oberst pl. Papenheim, z ogrske strani pa Generalmajor Vitez Vörös in ogrski vojaški ataše v Berlinu Generalmajor Vitez Hombler. V nedeljo 7. junija je bil ministrski predsednik in zunanji minister pl. Kallay gost Reichsministra des Auswärtigen pl. Ribbentropa in se je z njim obširno razgovarjal o aktualnih političnih vprašanjih v prijateljskem duhu.

ZRCAIO ČASA

Führer je podelil 8. junija Hauptmannu Helmutu Lentu, Gruppenkommandeuru v nekem oddelku lovskega zračnega brodogradnjo, Eichenlaub zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes (hrastov list k viteškemu križcu železnega križa).

Padlemu Hauptmannu Robertu Georgu Freiherr von Malapert gen. Neufville, Staffelfkapitänu v nekem oddelku strmoglavcev je Führer nakdano podelil Eichenlaub zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes.

Führer in vrhovni poveljnik oborožene sile je poslal ministerialnemu direktorju Alfred Eckhardt u v znak priznanja za zasluge, ki si jih je pridobil za vojno mornarico, ob 70. rojstnem dnevu svojo sliko s podpisom. Slavljence je graditelj vojne luke Helgoland ter si je na ta način pridobil zasluge za izgraditev nemške vojne mornarice.

Po nalogu Führerja je njegov osebni pribojnik Gruppenführer Schaub izročil Reichspostministru Ohnesorge k njegovemu 70-letnemu rojstnemu dnevu lastnorodno pismo Führerja kot tudi sliko s posvetilom.

Te dni je odšel iz Rima tretji iz 37 voz obstoječih vlak, ki pelje italijanskim vojakom na vzhodno fronto darila domovine.

Po finskih časopisnih poročilih sta finsko letalstvo in zračna protibramba v tej vojni doslej sestrelila 900 sovražnih letal. Največ letal je sestrelil Fährnrich Nissinen, ki je zbil 23 sovjetskih letal.

Kakor javlja »Corriere della Sera« v nekem vojnem poročilu, je na vzhodno fronto doma hrvaška legija priključena italijanskemu ekspedicijskemu zboru. Prejela je že svoj ognjeni krst. Italijanski generalni štab je legiji, ki ji poveljujejo samo hrvaški častniki, podelil lastno zastavo.

Norveški ministrski predsednik in vodja »Nasjonal Samling« Vidkun Quisling je na fronti obiskal moše »Legion Norwegen«. Quisling je v spremstvu ministra Risaesa govoril vojakom o novi Evropi in o smislu njihovega boja, ki služi večjim ciljem in tudi njihovi ožji domovini.

Iz Bruselja javljajo, da so tudi v Belgiji uvedli Davidovo zvezdo za označbo židovskih oseb. Po nemškem vzorcu napravljeni trakovi na rokah nosijo napis »Jude« v francoskih in »Jood« v flamskih jezikovnih okoliših.

Preteklo nedeljo je nastalo v raznih delih Pretorije v Južni Afriki več požarov, ki so zavzeli velik obseg. Telefonski vodi k postaji za prilaševanje požarov so bili prekinjeni. Gasilske čete so bile dvakrat napačno alarmirane.

Kakor poroča londonski »Daily Telegraph«, se bo gospa Cangkajsek, soproga kitajskega maršala Cangkajseka, odpeljala preko Afrike v Severno Ameriko. Tam bo baje skušala angažirati politične kroge za izdatnejšo pomoč Kitajski v njenem boju proti Japoncem.

V Parizu so otvorili protiboljševski razstavo, ki jo je 29. maja obiskalo 300.000 ljudi. Razstava je odprta do 15. junija.

Mali slovar NSDAP

RAD = Reichsarbeitsdienst

Z Reichsarbeitsgesetzom (zakon o državni delovni službi) je Führer in Reichskanzler Adolf Hitler odredil delovno dolžnost nemške mladine. § 1 Reichsarbeitsdienstgesetz se glasi: Reichsarbeitsdienst (državna delovna služba) je častna služba nemškemu narodu! »Vsi mladi Nemci obeh spolov so dolžni svojemu narodu v Reichsarbeitsdienstu služiti. Notranja povezanost Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP) in Reichsarbeitsdiensta (RAD) je dokumentirana s postavitvijo nacionalno socialistične vzgojne naloge. Reichsarbeitsdienst mora izpolniti vzgojno in gospodarsko nalogo, kajti najprej naj vzgoji Reichsarbeitsdienst nemško mladino v duhu nacionalsocializma za narodno skupnost in za pravo pojmovanje dela, pred vsem pa, da vzgoji mladino za dolžno spoštovanje ročnega dela, v drugi vrsti pa je RAD določen, da izvede splošno koristna dela. Vzgoja se vrši v zaključenih taboriščih v vojaški obliki. S tem, da delavec v skupnosti vrši dela za Nemčijo, ne da bi bil za to plačan, se privede do spoštovanja, da resnični smisel dela ne obstoji v zaslužku, ki ga prinaša, ampak v miselnosti s katero se delo opravlja. Med vojno so delavci deloma zaposleni za fronto in tam grade skupno s tovariši organizacije Todt (OT) dovozne ceste in pota k fronti. Vojak v sprednji črti ve, kaj je dolžan možem RAD. Delavec (delovni mož) kmalu spozna, da ni razlike med duševnim in ročnim delavcem, kakor so učili marksisti, ampak da je določena vrednost vsakega dela bolj z notranjim prepričanjem, s katerim se delo vrši. Vojško obnašanje, povezanost z grudo, delovno mišljenje in duh skupnosti tvorijo glavne znake vzgoje za delovno službo. Reichsarbeitsdienst dela na obdelavi in zboljšanju nemške grude. Nemčija je dolžna, to posebno sedaj v vojni, da svoj prostor do skrajnosti izrabi, in mora zarači tega neobdelane planjave, pustitje in močvirja spremeniti v rodovitno zemljo.

-ing.

Reichsorganisationsleiter dr. Ley v Kärntenu

Vodja nemških delovnih moči

Življenje v boju za Nemčijo in Führerja

Voditelji nacionalsocialističnega pokreta so ob enem predstavniki frontnih bojnikov svetovne vojne. Skoro vsi so stali kot navadni vojaki ali kot častniki na eni izmed front velike vojne. Vojna jih je utrdila. Dala jim je pa tudi — kot je Führer nekoč sem dejal — vero v nemškega človeka in v njegovo nepremagljivost. Ta vera je bila ono, ki jim je dala zopet moč, da delajo na vzpostavitvi močne in proste Nemčije, ko je stala na čelu Reicha rdeča vlada in ko je v notranjosti države vladala rdeča anarhija.

Vojak in nacionalsoicalist

Eden izmed teh moč, ki so se zbirali okoli Führerja, je Dr. Robert Ley. Danes je star 52 let in ima 11 bratov in sester. Rojen je bil v Westfalen v neki gorski kmečki hiši v Niederbreidenbachu. Staršem je bilo težko

Na vožnji skozi priključeno ozemlje

Pri svoji predlanski vožnji v na novo priključeno ozemlje pozdravlja na bivši meji Reicha dr. Leya brhka Gailtalerin.

pc...jati dečka v višje šole in ga kasneje izsolati. Ko je izbruhnila svetovna vojna se je dijak kemije prostovoljno javil k vojakom, je prišel k topništvu in je že v letu 1914. bil s posebno objavo v divizijskem povelju odlikovan z E. K. II. Klasse. Kmalu pa se je javil k letalstvu. Padel je iz višine 3000 metrov, pri tem pa je zadobil samo male poškodbe. Na Flandrskem so njegovo letalo v juliju 1917. nad francosko fronto sestrelili in se je moral spustiti za francoske črte. Robert Ley je bil takrat težko ranjen ter je bil prepeljan v francosko bolnico. Hoteli so mu amputirati nogo, proti čemu je on protestiral. 10 mesecev je imel nogo v mavcu, nakar se je pozdravil. V protiočveznosti je francoska vlada obdržala nemške ujetnike do leta 1920. Med temi se je nahajal tudi Leutnant Ley. Ko se je vrnil v domovino, je bila Nemčija v rokah židovstva, ki je oblačalo celokupno javno življenje Reicha.

Leta 1924. je Dr. Ley, ki je bil medtem nastavljen kot živilski kemik pri I. G. Farben v Leverkussenu spoznal Führerja in nacionalsocializem. Takrat je v prvič slišal o nekem možu, ki je pozival zopet k odgovornosti in hotel pomesti z neodgovornostjo parlamentizma. Ley je postal navdušen pristaš in je bil kmalu prvoboritelj nacionalsocialistične ideje v svojem krogu. Führer mu je podelil leta 1925. vodstvo Gaua Rheinland NSDAP. Nasprotniki so spoznali kmalu v njem Nationalsozialista Westdeutschlanda, ki so se ga najbolj bali. Ni bil lahek boj, ki ga je moral izvojevati. Bil je zaprt, njegovo časopisje je bilo prepovedano, njegova zborovanja so bila razpuščena. Toda vse to ga ni utrudilo, da ne bi še vseeno prirejal shodov in zbiral pristašev.

Ko se je NSDAP na novo organizirala, je Dr. Ley zapustil svoj položaj Gauleiterja in je odšel v München, kjer ga je Führer imenoval za enega izmed na novo imenovanih Reichsinspektorjev. S prevzemom oblasti se pričinja največje in najuspešnejše delo Reichsorganisationsleiterja, ki je ob enem vodja Deutsche Arbeitsfronte in s tem vodja vseh delovnih ljudi velike Nemčije.

Skupnost vseh delovnih moči

Ni važen zunanji potek njegovega življenja. Važna in bistvena je ideja, ki živi v tem možu. Robert Ley je socialist. Na podlagi skupnostne misli je ustanovil nemško organizacijo Deutsche Arbeitsfront in NS Gemeinschaft »Kraft durch Freude«. Že leta 1925. je doslošno rekel:

»Vsi naj bi bili v eni delavnici, od ravnatelja pa do zadnjega pomožnega delavca in naj bi stalno o tem premišljali: kako zboljšamo delo, kako povečamo veselje do dela, kako zmoremo skupno premagati vse težave?«

Dr. Ley je takrat osem let pred prevzemom oblasti po nacionalsocializmu zastopal govoril. Kapitalistični sistem je nemško gospodarstvo popolnoma obvladoval. Marksizem je bila samo maska židovstva, ki prav nič ni nato mislila, da ugotovi delavskim zahtevam. S tem bi se bil vendar končal razredni boj, s čimer bi jim bilo izpadlo bistveno sredstvo za netenje nemškega kaosa. Kaj vse se ni nemškemu delavcu pred prvo svetovno vojno obetal za oni čas, v katerem bo imel marksizem moč v državi. Iz vsega pa ni bilo nič. Ko je vsled tega Führer postavil slične cilje za nemške

kot na novo izdajo marksističnih rečenic, s katerimi so bile množice delavstva izvaljene v vrste razrednih bojnikov.

Ce se danes ozremo nazaj, ugotovimo, da se je že veliko uresničilo. Deutsche Arbeitsfront je vzpostavila delovni mir. Delavec in ravnatelj stojita danes skupaj v nacionalsocialistični Betriebsgemeinschaft. NS Gemeinschaft »Kraft durch Freude« prinaša milijonom delovnim ljudem odpočitek in vse bo storjeno, da delavec obdrži veselje do svojega dela.

Največji socialist med nemškim delavstvom

To vse pa ni zadnje delo Reichsorganisationsleiterja Dr. Leya. Führer sam je delo Dr. Leya ob priliki spložitve druge lastne ladje NS-Gemeinschaft »Kraft durch Freude« priznal s tem, da je dal ladji ime: »Robert Ley«. Führer je takrat rekel:

»Nacionalsocialistična država in nacionalsocialistična narodna skupnost sta si z NS Gemeinschaft »Kraft durch Freude« postavile zelo velik cilj. Vi veste, da se ta cilj zamore doseči z največjim delom vseh in z kar največjim idealizmom. Tako sem takrat imenoval za vodjo te velike skupnosti moža, ki sem ga v teku svojega boja srečal kot svojega največjega idealista. On je znal rešiti problem, ki se je zdel skoraj nerešljiv, in velikansko nalogo uresničiti z brezmejnimi idealizmom, pri čemer je bil poln resnične idealistične vere v nemškega človeka in predvsem v nemškega delavca.

Prva izmed obeh KdF ladij je dobila ime mučenika našega pokreta (ladja se je imenovala: »Wilhelm Gustloff«, ki ga je v Davosu (Švica) v njegovem stanovanju ustrelil nek žid. op. ured.). Danes leži gotova pred nami in je že izvršila prvo vožnjo. Je to, dragi rojaki, »Evropa nemškega delavca«, sedaj nameravamo sploviti »Bremen nemškega delavca« in hočem to ladjo imenovati po mojem največjem idealistu med nemškim delavstvom in jo imenovati po mojem starem sobojevniku in strankinem tovarišu »Dr. Leyu«.

Friedrich Horstmann

Reichsorganisationsleiter Dr. Robert Ley

vojne mornarice. Pri tej slavnosti oborožene sile se bodo v tem letu po posebni naredbi Duceja spomnili tudi vojaškega delovanja trgovske mornarice. V Rimu bo v sredo dopoldne na »Oltarju domovine« pred nagrobnim spomenikom neznanega vojaka izvršen vojaški akt, katerega se bo udeležil predvidoma tudi italijanski kralj in cesar. Preostalim svojem padlim mornarjem vojne mornarice ter častnikom in mornarjem bodo pri tem razdeljena hrabrostna odlikovanja.

Italijansko mornariško ministrstvo objavlja seznam italijanskih mornariških operacij od vstopa v vojno. Iz tega izhaja, da je italijanska mornarica potopila 284634 brt sovražne vojne mornarice. Med temi se nahaja 10 križark, 22 rušilcev, in 55 podmornic. Od teh je angleška admiraliteta priznala 7 križark, 7 rušilcev in 23 podmornic. Poleg tega je italijanska vojna mornarica v preteklih dveh letih potopila 129 trgovskih ladij (med temi 28 tankerjev) s skupno tonažo 906.590 brt, od tega štiri petine v Atlantiku.

K temu je prišteti 64 parnikov s 407.000 brt, ki jih je italijansko letalstvo potopilo v Sredozemskem morju in v Rdečem morju.

Italijansko vojskovanje je torej doslej sovražnika stalo 1.3 milijone brt. trgovskih ladij. Italijanske vojne ladje so od 10. junija 1940. do 30. aprila 1942. prevzele čez 6 milijonov morskih mil.

Japonske podmornice obstreljujejo Sidney

Stockholm, 12. junija. Kakor poroča glavni stan generala Mac Arthur-ja, so japonske podmornice napadle Sidney in sosedno mesto New Castle v Avstraliji in izstrelile celo vrsto granat na ta mesta. Priznavajo malo škodo in da je postopek zahteval »nekaj žrtev«.

Ce že severnoameriški nadzorovalec za Avstralijo priznava tako akcijo japonskih podmornic, je gotovo to podvzetje znatnega obsega. Za Amerikance je to tem neprijetnejše, ker so se pred tem stalno bahali, koliko japonskih podmornic so dnevno ravno pred Sidneyem potopili. Japonske podmornice so nato s karakteristično gesto odgovorile s tem, da so celo vrsto železnih pozdravov poslale avstralski celini, da s tem dokažejo svoje nezmanjšano delovanje.

Delovanje japonskih podmornic, ki naj bi bile potopljene in prepojene, je vzbudilo veliko pozornost v Avstraliji in izven nje. Gre gotovo za hudo napako v programu in taktiki japonske mornarice, ki se na žalost niso toliko ozirale na poročila Mac Arthur-ja, kot so ameriški pacifiški strategji pričakovali. Kot se posnema iz poročil o japonskem napadu na Sidney in New Castle, se japonske podmornice pravilno vojskujejo z avstralskimi obalnimi baterijami. Veliko mestnega prebivalstva se je zateklo v zaklonišča. Oblasti so odredile popolno zatemnitev po vsej obali.

Japonci so po avstralskih poročilih streljali s težkimi in lahkiimi izstrelki. Naenkrat cenijo število japonskih podmornic pred Avstralijo na dvajset.

Dne 23. maja so Japonci zasedli otok Bohol in 25. maja Basilansko otočje južno od Filipinov s presenetljivim izkrcanjem čet. Sovražne čete, ki so se vsled neznanja kapitulacijskega ukaza generala Wainwrighta še bojevale, so pobegnile v gore, a so jih v kratkem času ujeli in razorožili.

Dr. Ley govori v Streitlebenu delavcem

Bilder: Ilk, (2) Klischee: NS.-Gauverlag

Italija odločena za boj bolj ko kdaj prej

Druga obletnica vstopa v vojno — Bilanca pomorske vojne Italije

Rim, 12. junija. Na dan druge obletnice italijanskega vstopa v vojno objavljajo vsi fašistični časopisi uvodnike, v katerih podčrtavajo nezlomljivo vojno voljo Italije in trdnega zaupanja v končno zmago. »Giornale d'Italia« prihaja do sledečih osnovnih ugotovitev: »1. Italija se neuklonljivo upira in se čuti močnejšo in za boj sposobnejšo kot kdajkoli prej; 2. Italija je odločena, da vztraja do zadnjega dneva ob strani svojih velikih, junaških zaveznikov Nemčije in Japonske, deliti njih usodo in z njimi skupno izvojevati veliko totalno zmago na bojnih poljih.«

Polj gledu dogodkov zadnjih dveh let poudarja poluradni rimski list, da je An-

glija v Sredozemskem morju že dolgo pripravljala defenzivno in ofenzivno vojno, da si zavaruje najkrajšo pot med Anglijo in Indijo in da južno Evropo napravi za mostišče druge fronte proti Nemčiji. Časopis opisuje nato angleške pora... na Sredozemskem morju. »Ta oprostilna vojna«, tako zaključuje rimski uradni list, »mora Italiji preskrbeti potrebni življenjski prostor za njen narod. Ta vojna mora razviti gospodarske možnosti Italije in pomagati dvigniti življenjske pogoje vseh njenih delovnih ljudskih plasti. Ona mora ustanoviti večjo Italijo, imperij dela v obnovljeni pravilni in zavarovani Evropi.«

Italija bo praznovala v sredo četrtič »Dan

Aus dem Kreise Krainburg

Zwischenwässern. (Sprejem članov KVB.) V soboto in v nedeljo je bilo v tukajšnjem Volkshelmu zopet 450 na novo sprejetih članov v KVB. Članske izkaznice so bile na svečan način od Pg. R. Schwarzja osebno izročene. V nekaj dneh sledijo še ostale. V preteklem tednu je imela organizacija DAF svoj tretji Appell v godbenem domu na Svetju. Ortsobmann M. Schmid je govoril navzočim, da bo DAF priredila 28. junija na vrtu poleg Volkshelma vrtno veselico v prid Deutsches Rotes Kreuz. Pozival je vse funkcionarje, da naj pridno sodelujejo pri prireditvi. Razmotrivalo se je tudi, da naj se ukrene vse potrebno glede delavskih plač, ker iste daleč ne dosega sedanjih draginskih razmer.

Zwischenwässern. (Pomladanski tek.) Delavstvo kakor tudi nameštstvo tekstilne industrije Meditz & Miklautz je priredilo te dni na športnem prostoru tovarne svoj prvi pomladanski tek z zelo bogatim sporedom.

Zwischenwässern. (Ortsgruppenappell.) Pred nedavnim je bil sklican Appell vseh Zellen- und Blockleiterjev in drugih vodij. Appell se je vršil v šoli v Preski pod vodstvom Ortsgruppenleiterja Pg. R. Schwarzja. Namen apela je bil razgovor glede zbiranja obnošenih oblek ter starih tkanin. Določila so se razna zbirališča in čas oddaje nabranega materiala. Zbirali bodo šolski otroci po vseh hišah. Pripravite in darujte.

Zwischenwässern. (Kuharski tečaj.) Z veseljem in vnemo so se žene zopet udeležile kuharskega tečaja. Želja vseh učežljivih žena je: »Se mnogo takih tečajev.«

Gallenfels. (Obdaritev ranjencev.) Dne 7. junija je bila v bolnišnici Gallenfels obdaritev ranjencev. Obdarovani so bili vsi ranjenci in tudi bolniki, ki pripadajo policiji, obnemni finančni straži in oboroženi vojni sili, ki se tčas zdravijo v Gallenfelsu. Med obdaritvijo je pel zbor BDM Singerschar iz Krainburga pod vodstvom gospodične Irmgard Glantschnig več koračnic in narodnih pesmi. Poleg tega je BDM izročila vsakemu ranjencu šopek cvetlic. Navzoč je bil tudi Kreisamtsleiter NSV Pg. Kmetitsch iz Krainburga. — Popoldne je prišla godba Wehrmannschaftstandarte iz Krainburga in je priredila ranjencem pod vodstvom SA Obersturmbannführerja Pg. Kuscherja 2 uri trajajoč svečan koncert. V pavzah je pela BDM Singerschar iz Krainburga pesmi iz Krainfela in pesmi pokreta. Ranjenci bolnišnice Gallenfels, kot tudi ostali bolniki so bili veseli glasbe in pesmi in zelo želijo, da bi se zopet v kratkem priredil koncert.

St. Martin unter dem Großgallenberg. (Službeni apel KVB.) Pred kratkim se je vršil službeni apel na katerem je Ortsgruppenführer, nadučitelj Binder, dal navodila za zbirko tkanin. Razmotrivali so tudi delo KVB.

Kreis Radmannsdorf

Radmannsdorf. (Ustanovitev tovarništva bojevnikov.) Pred kratkim so se zbrali bivši vojaki iz svetovne vojne 1914 do 1918, da ustanovijo bojevnisko tovarništvo tudi za obe občini Radmannsdorf in Lees. Kameradschaftsführer Oberst a. D. Luckmann je razmotrival socialni in tovariški smoter te ustanovitve, in pozval vse, naj pridobijo za njo še druge tovariše. Na koncu je bil postavljen štab za Kameradschaftsführerja.

Helligenkreuz. (Zborovanje zveze vojniških žrtv in otvoritev otroškega vrta.) Te dni se je v domu Volkshelma vršilo zborovanje NSKOV. Govoril je Pg. ing. Krapf. — Nato je Kreisleiter Kuss slovesno otvoril otroški vrt. Kreisleiter je

govoril o pomenu in smotru otroških vrtcev in o delih NSV v Oberkrainu. Vodstvo otroškega vrta je bilo poverjeno gđni. Marie Micheltitsch.

50 deklet iz Kärntna v Veldesu

Učenke višje šole se usposabljaajo za službo v vojni

Kakor je bilo že javljeno, bodo učenke višjih šol iz sedmih razredov v Kärntnu nekaj mesecev opravljale svojo vojno službo pri napravah NSV v Gauu. Priprava za to delovanje je skupni tabor, ki se sedaj vrši v NSV Jugendholungsheim (domu za oddih mladine) Veldes. Tam uvajajo 50 deklet v njihove nove naloge. Gauschulungsbeauftragter der NSV Micko je v svojih predavanjih dal udeležencem pregled o delu NSV in posebno temeljito govoril o razliki med socialnim skrbstvom nekoč in danes. V zakladu pesmi, v igrah za zaposlitev itd. dobijo dekleta, ki bodo v velikem številu opravljale službo v otroških vrtcih, pouk ne je teoretično, ampak zlasti praktično. Večere uporabljajo v to, da zopet ožive deloma že pozabljene ljudske pravice in se v zabavo ukvarjajo z raznimi deli. Krasna pokrajina okrog Veldesa jim omogoča, da dobro ukoristijo prosti čas, posebno pa jezero, ki v tem letnem času že nudi možnosti za vsakojaki vodni šport. Služba pri napravah NSV se bo začela 12. junija.

Prevzem vodstva Wehrmannschaftsstandarte Radmannsdorf

SA Hauptsturmführer Pg. Ernst Streithofer je prevzel vodstvo Wehrmannschaftstandarte okrožja Radmannsdorf, ki jo je doslej vodil samo kot zastopnik.

Dr. Hochsteiner pred oboroževalnimi delavci

Svečana razdelitev Kriegsverdienstkreuzen nameščencem

Te dni so se zbrali nameščenci nekega oboroževalnega obrata k prvi tovrstni slovesnosti, pri kateri je kot zastopnik oborožene sile došel Oberstleutnant Ruckser posameznim uradnikom in delavcem izročil Kriegsverdienstkreuze, ki jim jih je podelil Führer. Tej svečanosti sta prisostvovala tudi Kreisleiter dr. Hochsteiner, Landrat dr. Hinteregger, Ortsgruppenleiter župan dr. Klein in nadaljnji zastopniki stranke, oborožene sile in države. Obratna godba je slovesnost uvedla in je igrala pesem »Brüder in Zechen und Gruben«, nakar je Betriebsführer otvoril svečanost, nato je govoril Oberstleutnant Ruckser o pomembnosti tega dneva za ves obrat in potem izročil odlikovanja s Kriegsverdienstkreuzi.

Potem ko se je Betriebsführer v imenu odlikovancev zahvalil za njih visoko odlikovanje, je Kreisleiter dr. Hochsteiner poudaril visoko priznanje, ki je deležen cel obrat po tem prvotnem odlikovanju. Bil je vesel, da ima priložnost, da Betriebsführer tega oboroževalnega obrata posebno pohvali za dosedanje delo, ter ji izreče zahvalo in priznanje. »Živimo,« je rekel, »v totalni vojni t. j. v tej borbi stoji ves narod. Ta vojna se vodi z vsemi močmi, ki spe v našem narodu in ker je ta vojna totalna, bo na koncu tudi totalna zmaga. Če

Kreis Stein

Schwarzendorf. (Iz delovanja Frauen-schaft.) Pred kratkim je prišla v Schwarzendorf gospa Gartner, Referentin für Musik und Freizeitgestaltung der Gaufrauen-schaftsleitung Klagenfurt in učila v velikem številu dole žene lepih narodnih pesmi, ki so jih žene navdušeno sprejele in ki so se jih naglo naučile.

Woditz. (Nezgodna na paši.) Pretekli teden se je zadušila na paši krava posestnika I. Pogorskega iz Bukowitz. Pastirju je govedo ušlo, preden pa jo je šel iskat, je ono kravo, ki jo je držal, privezal k drevesu. Ko se je pa vrnil s pobeglim živinčetom, je bila ona privezana krava že mrtva. Navila se je namreč krog drevesa tako trdo, da se je zadušila. Pastirji bodite bolj previdni na paši, gospodari pa bolj pazljivi na pastirje!

Kreisappell v Steinu

Kreisleiter Pilz daje svojim sotrudnikom osnovna navodila

V Kreisu Stein tvori Kreisleiter in štab vseh njegovih sotrudnikov ozko povezano skupnost. To dokazujejo vedno znova apeli, ki jih Kreisleiter skliče od časa do časa, da s svojimi sotrudniki razmotriva vprašanja, katerih rešitev je za Kreis odločilnega pomena. Skupno delo z vsemi uradi in oddelki političnega vodstva je najboljša, ravno tako je v Kreisu Stein odlično sodelovanje stranke, države in oborožene sile. Na vseh poljih, političnih, gospodarskih ali vojaških, se voditelji v Kreisu Stein docela zavedajo naloge, ki jo imajo opraviti kot zastopniki Gaua.

V preteklem tednu je bil Kreisleiter sklical vse Amtsleiter in Gliederungsführer v Kreisu k apelu, da jim obrazloži razne ukrepe, ki jih je treba izvršiti v bližnji bodočnosti. Omenil je zlasti izpolnitev naloge Reicha in Gaua v Oberkrainu. V nadaljnjem delu svojega govora je Kreisleiter govoril o posebnih razmerah v Kreisu Stein in varovalnih odredbah, ki se jih je treba poprijeti in ki bodo urejene v najtesnejšem sodelovanju z Landratom in drugimi službenimi mesti v Kreisu. Živo je pozival svoje sotrudnike, naj se povsod smatrajo za zastopnike stranke, naj kot taki delajo in živijo.

se ozremo na dosedanja vojna leta, moremo ugotoviti, da so nemški vojaki, nemški narod s svojimi zavezniki izvajali znano za zmago. Iz Evrope smo glavnega krivca te vojne, Anglijo, pregnali.

Trenutno se borimo v velikem boju z največjim sovražnikom človeštva, boljševizmom. Meseci vojne z boljševiki so pokazali, da so nemški vojaki z njihovimi zavezniki močnejši, da so zmagovalci. Velika zmaga pri Charkovu je zopet dokazala, da zima našim vojakom ni mogla škodovati, da zato nismo nič slabejši, da smo slej ko prej zmorni našega dednega sovražnika premagati. Sedaj se bo v prihodnjih mesecih zoper svetovnega sovražnika nehoma napredovalo, za Evropo in za vse človeštvo, kratko za ves svet. V tem velikem boju zoper boljševizem, smo šele spoznali, za kaj prav za prav gre; gre v resnici za vse, gre za obstoj ali pogin. V tem velikem boju bomo mi zmagovalci, smo že danes, vprašanje končne zmage je le še vprašanje časa, kajti končna zmaga nam ne more biti več iztrgana in poroki za to končno zmago, ki bo prišla za nas, za Evropo, za človeštvo sploh, so nemški vojaki, kmetje in delavci v tovarnah, pred vsem v oboroževalnih obratih, kjer se proizvaja orožje in municija, da ga imajo naši vojaki zunaj na fronti na razpolago in z njim sovra-

niške premagajo. Ves nemški narod je danes v vojni: v vsakem obratu bo vojna z njim odločena; v vaših delavnicah se pomaga, da vojno dobimo; naši vojaki zunaj na fronti bi bili brez moči, če bi jim vi, delavci, ne dobavili orožja, če bi kmet ne skrbel za vsakdanji kruh.

Kreisleiter je v tej zvezi poudaril, da smatra za samo po sebi umljivo, da bo motril vojno-važne in vojnoodločilne obrate s posebno pozornostjo.

»Kar morem,« je rekel, »pomagati, da se zviša vaša proizvodnja, to obljubim navzočemu zastopniku naših vojakov, naše vojske, in vam, delovni tovariši, zagotavljam, da se bom trudil, spoznati vaše skrbi in kolikor bo moči tudi pomagati. Vse bo storjeno, da oboroževalni obrati kolikor mogoče veliko store, tem preje več oboroževalni obrati store, tem preje bo popolna zmaga dosežena, tem preje bomo našega sovražnika premagali. Vem, da ta oboroževalni obrat ne nazaduje, nasprotno, če bo treba, da bo še napredoval. Če bi bilo na tem, da v prihodnjih tednih in mesecih čim več storimo, potem nastopite vi vsi od Betriebsführerja in Betriebsobmanna do zadnjega delavca in bodite prepričani, da v tem obratu prav odločilno sodelujete za končno zmago našega orožja, katera bo nam vsem prišla v dobro. V tem smislu,« tako je končal Kreisleiter dr. Hochsteiner, »vam tudi v imenu Gauleiterja čestitam na visokem odlikovanju.«

Svečanost se je končala s pozdravom Führerja in pesmimi nacijske.

Določitev tujskoprometnih krajev

Seznam tozadevnih občin

Šef civilne uprave je na podlagi uredbe z dne 27. maja 1942. leta po predlogu deželne tujskoprometne zveze v Kärntnu določil sledeče občine v Oberkrainu odnosno Mießtalu kot tujskoprometne občine: Aßling, Breslach, Bresnitz, Gallenfels, Görlich, Gutenstein, Höflein, Krainburg, Kronau, Laak a. d. Zaier, Lees, Lengenfeld-Meistern, Neumarkt, Pölland, Radmannsdorf, Ratschach-Matten, St. Anna unter dem Loibl, Schwarzensach, Seeland, Sairach, Stein, Steiner-Feistritz, Unterdrauburg, Veldes am Veldeser See, Vigaun, Wocheiner-Feistritz, Wocheiner-Mitterdorf.

Čuvarji nemških kulturnih dobrin

Apel nemških nameščencev in rojakov v Steinu

Za petek minulega tedna je Kreisleiter sklical nemške nameščence in rojake okrožnega mesta Stein k apelu. V svojem govoru je prikazal nemške kulturne dobrine v tej deželi in poudaril, da morajo ravno Partelgenossen in vsi Nemci biti čuvarji teh nemških kulturnih dobrin. Od vsakega posameznika je odvisno, dali bo ta dežela kos nalogi Reicha. Vsakemu posamezniku, ki je tukaj — bodisi v stranki ali državi — mora biti cilj, da opravlja delo tako, kadar to zahteva nacionalni socializem. Nemčija bo vedno tam, kjer so najhrabrejša srca in kjer se mož in žena zavedata svojega nemškega poslanstva. Za vse Nemce tega ozemlja je le ena parola, ki se glasi: Nemčija in njen Führer.

Kleine
Wunden
schnell
verbunden

mit **Hansaplast**
elastisch

Mostovi preko vseh ovir

2 ROMAN / SPIŠAL ULRICH SANDER

Kdor pa je hotel pri dekletih nekaj veljati, ta pa je moral tukaj že biti pionir in sicer dober pionir, mož, hraber in spreten mož in zato pravi, možki mož. Brez trepetu in oklevanja je moral opravljati svojo službo preko vseh ovir. Ne le v vojni, ampak tudi v službi ljubezni. Kajti sicer so ga gledala dekleta po strani, niso hotela iti z njim na sprehod in niso hotela z njim plesati. To se je bilo pripetilo celo mlademu H. J. Sonntagu, ki še ni bil vojak in si je vseeno domišljeval, da bo kaj veljal pri hčerkah mestnega zidarskega mojstra. Pri Rosemarie mu je spodletelo, in Erika toliko da ga je pogledala, čeprav kot konzulov sin ni bil ravno slaba partija. Leutnant in Fähnrich, oba brata pri pionirjih, to so jima bili možaki! Nek mlad trgovec jima ni mogel imponirati, čeprav je imel denar in je bil dobro oblečen kajti nosil je očali in tudi ni znal tako strumno korakati ena dve, ena dve, kakor so se tega bil naučili urni pionirji od svojih korporalov.

Jedva je bila stotinja na drugem bregu, že se je na tih Cesti na brod slišalo ropotanje kopit. Hauptmann Zoch je hotel k svoji stotnji preko veletoka. Tudi njega je morala Cesta na brod pozdraviti. Hauptmann außer allen Diensten Sonntag je prihlamudral na svoj vrtni plot, gospodična Grete Sonntag je prišla tako do svojega pozdrava, mestni zidarski mojster je moral še enkrat stopiti izza vrat. Hauptmann je jahal na iskrem rjavcu. In žival je nosila

lepega moža, s katerim se je bilo veselje zabavati in to ne samo za ženski spol. Vojak pripoveduje to, kar ima povedati, suho in jasno. Hauptmann Zoch je bil dober pripovedovalec.

»Gospod Hauptmann, ali vas smem vprašati, kako se obnašata moja mladiča?«

»Dragi moj gospod mestni zidarski mojster, ako bi imel glede obeh mladih gospodov kakšno pritožbo, bi jima to kaj kmalu pokazal!«

Oba moža sta se nasmejala. Kdor je zrasel na tesališču in vzrastel ob veletoku, temu se ni treba ustrašiti službe pri pionirjih.

Uro pozneje se je naglo vozil dol proti brodu velik, siv voz. Major. Major Hansen, Bataillonskommandeur. Nemara je hotel pač nekoliko pozvedovati za svojo prvo stotnijo. Komur je ime Hansen, tega rojstni kraj ni daleč od vode, in gotovo ima med svojimi predniki pomersčake in kapitane. Razume se na vodo, ker mu je to v krvi.

Še preden pa se je major mogel dati prepeljati, že je po tih cesti navzdol prišel motocikel in došel majorja ravno še na brodu.

Major je naglo odpečatil vročeno mu pi-smo, ga prebral, le za trenutek pomislil, potem pa Hauptmannu Zochu po brodniku poslal nekaj vrstic nujnega obvestila, nato pa vstopil zopet v svoj avto in se z znatno hitrostjo odpeljal.

Kaj neki se je dogodilo?

Tiha Cesta na brod je čutila zaradi hitrosti voza, da se je bilo moralo nekaj pripetiti. Zadošni snovi je bilo v zraku. Tako

kakor si je bila Evropa postlala, tako ni moglo ostati. Ako pa je bila treba prestiljati, potem je bila gotovo potrebna pripomoč pionirjev. Ne brez povoda imenujejo raziskovalca ali odkritelja ali dejavnega podpornika človeštva, pionirja.

Očitno so v kratkem potrebni pionirje

Komaj pol ure pozneje je korakala 1. stotinja po Cesti na brod naglo nazaj v vojašnico. Hauptmann, ki si je bil konja naročil za pozneje, je stopal spredaj peš.

Tako se še nikoli ni pelo po Cesti na brod.

Tako gosto kakor danes še nikoli niso stali prebivalci Ceste na brod ob plotovih in na oknih.

Sinovi so bili v stotnji!

Matere, očetje, sestre in neveste na oknih in ob plotovih!

Star in zastarel svet je v razsulu. Tu in tam že prasketa v tramovju. Potem se drobi in drči.

In potem je nekega jutra to in ono postalo drugače.

V radiu so namesto običajne godbe zadonele koračnice. Namesto tržnih cen so bila posebna poročila.

Popoldne sta za nekaj trenutkov prišla v Cesto na brod Leutnant Hans Sonntag in Fähnrich Heinz Sonntag, kmalu na to tudi oba sinova mestnega zidarskega mojstra, da se poslova. Kam? Teda niso vedeli, in če bi vedeli, ne bi smeli povedati.

Na večer je potem na Cesto na brod prišlo še nekaj obiskov, tako da se je bilo treba še večkrat posloviti.

Po mestnega zidarskega mojstra je prišel voz. Motociklist je prinesel konzulove

mu šoferju Sepu Obermaierju, knjigovodji mestnega zidarskega mojstra Thielickeju in tudi kočijažu Johannu Ahlersu povelje, da morajo brez odloga priti k bataljonu — in vsi so se radi in hitro pokorili temu povelju.

Ko se je zmrčilo, so bili vsi brez izjeme že oblečeni v uniformo. Proti 10. uri ponoči je stala 1. stotinja pod poveljstvom Hauptmanna Zocha na kolodvoru in bila spravljena v železniške vozove.

Ko so se odpeljali, je imela lokomotiva smer proti vzhodu in pri tem je tudi ostalo, ko se je nahajala potem na prostem.

Ni bil to prvi vlak, ki se je iz te pokrajine vozil proti vzhodu. Pred 25 leti se je bil mestni zidarski mojster že vozil proti vzhodu v slični družbi.

Ni bilo dopustno in nemogoče je bilo, da bi na vzhodu za samoveličem bolehujoč in kulture še zelo potreben narod vznemirjal večjo državo in njene pripadnike pestil do krvi.

Treba je bilo nasprotno pomoči.

Skorajšnje in temeljite pomoči.

Prva stotinja pionirjev se je namerjala, da s svoje strani sodeluje pri tem.

Seveda se žene in dekleta najprej jočejo, če morajo njih možje, sinovi, bratje, prijatelji in ljubi tako znenada proč.

Kadar pa je lastno gnanišče v nevarnosti, če so že pripravljena tajna povelja za izpraznitev, ker nihče ne ve, dali se meja drži, je boljše, da moštvo pravočasno in prej, nego je prepozno, odide na mejo.

Kar se je sicer tako tiha Cesta na brod imela dati vojakov, jih je dala.

(Dalje prihodnjik)

Nekaj o gobah in glivah

Važna gospodarska predmeta

I.

Čas, ko bomo stikali po gozdovih in njih porobkih za gobami, je pred nami. Zato se mi zdí primerno, da na tem mestu povem nekaj besed o gobarstvu v splošnem.

Poznavanje gob ni menda nikjer tako površno, kakor ravno v Oberkrainu. Pri nas namreč pozna navaden človek le kakih 10 vrst gob in gliv, ki so koristne. Drugod, n. pr. v Nemčiji, jih poznajo nad 100 vrst. Maršikdo pozna le navadnega gobana (jurčka) in manj vredne lisičke in medvedje tačke, ki vse drugo se smatra za strupeno. Temu so kriva predavanja, katerih smo zelo, zelo pogrešali in pa opisovanje gob s prikazom slik posameznih vrst. Na Češkem — posebno pa še v Nemškem Reichu imajo o gobah že celo literaturo.

Posledica temu nepoznavanju pri nas je ta, da ne naberejo v naših, gob bogatih gozdovih niti za domačo potrošnjo dovolj te okusne in redilne hrane. Kakor je znano iz raznih razprav, prednjačijo na gobarstvu predvsem Svica, Bavarska in Slezija. Saj so gobe v gospodarstvu vendar važna panoga; gospodinja pripravi lahko sveže, posušene, vložene, zmlete itd. Gobarski strokovnjaki so dognali, da imajo gobe skoraj toliko redilnih snovi kakor meso, vsekakor pa imajo mnogo več beljakovin, kakor krompir, zelje in dr. To so v nemških deželah že davno spoznali, zato obravnavajo gobarji na različnih predavanjih in poučnih izletih po gozdovih to vprašanje.

Prvi pogoj pa je, da se nauče naši ljudje spoznavati koristne gobe ter iste zanesljivo razločevati od strupenih in nevarnih. To se doseže najbolje s natančnim opisom, še bolj pa z dobro sliko, ki jih žal pri nas na deželi manjka. Glede imen se bomo tudi omejili le na domače izraze, v kolikor nam ista književno niso znana. Omenimo naj, da je to opisovanje le poljudna razprava in navodilo za praktično spoznavanje in izkoriščanje gob in gliv.

Ko goba doraste, dozori, ko postane torej njen klobuk spodaj rumen, dozore tudi trosi, to so prahu podobna klična zrnca, ki so zelo lahka in trpežna. Zrela zrnca izpadajo in najlažji vetrič jih raznese daleč naokoli. Če padejo ti trosi na ugodna tla, vzkljujejo in napravijo v zemlji mreže ali mrežasto podgobje. Tako podgobje lahko živi v zemlji in se razvija po cele mesece ali tudi leta, preden pride na površje plogišče, to so gobe ali glive. Razvitek zadržuje le suša in vročina, zato v takih letih ni veliko gob.

Pri nas se ljudstvo napačno drži starega načela, da so vse gobe, katere prerezano, pretrgane ali vtisneje spremene barvo, ki izpuščajo mlečni sok ali kuhane po črni srebro žlico, strupene. Kdor to verjame, zavrže največkrat najboljše gobe, oziroma se lahko zastupi z onimi gobami, ki nimajo nobenega teh znakov. Neuporabne so torej vse gobe ki so slabega zoprnega, omotnega, rezkega, žveplenega vonja in agatnega, zoprnega in pekočega okusa, četudi niso naravnost strupene. Najbolj zanesljiv je pač okus. V ta namen smemo brez skrbi prežvečiti košček vsake gobe, ker nobena goba ni tako močno strupena, da bi se nam bilo bati vsled tega zastrupljenja. Uporabne gobe so voljnega, sladkega okusa, sličnega surovim orehom, lesnikom ali mandeljnom. Vonj ali duh užitnih gob spominja na svežo moko, sveže testo, včasih tudi na sadje. Nekatere gobe diše po česnu, repl, janežu itd. Sicer bom pa pri vsaki posamezni vrsti, ko bo opisovana, poudaril, katera je strupena in znak iste.

Vsak nabiralec gob, ki se sme ponašati z besedo »gobar« dobro ve, kdaj in kje mu je iskati gobe. Največ gob raste v jeseni. Vsako leto pa ni enako rodovitno za gobe. V suhem letu je iskati gobe po senčnih legah, torej na vzhodni in severni strani, v mokrem letu pa na južni in zapadni legah. Ni torej mojster v gobarstvu le oni, ki ga ljudstvo kot takega priznava, zapomni si je le treba gorenje dejstvo in noben iskalec gob ne bo šel prazne posode domov. Najboljše gobe se seveda dobe v svetlih, torej redko zasajenih gozdovih, kjer so pečena in mahovita ali travnata

tla; nekatere vrste gob pa rastejo tudi po gozdnih porobkih, jasah, včasih celo po travnikih, senoženih in pašnikih, ki mejijo na gozdove. V smrekovih gozdovih jih je manj, več v borovih, ali so tudi redke. Še redkeje pa so v temnih in senčnih, z listjem in dračjem pokritih gozdovih.

Pri nabiranju gob mora vsak gobar paziti na sledeča pravila:

1. Gobe nabiraj v suhem sončnem vremenu, ko so še suhe, nikakor pa ne v dežju, ker se take gobe hitro pokvarijo in so vsled tega sluznate (slinaste). Tako pokvarjene gobe navadno povzročajo slabo prebavo in so škodljive, včasih celo strupene.

2. Nabiraj le mlajše — torej majhne — še jedrnat in trde gobe, nikdar pa ne preveč starih, ki so že mehke in od črvov razjedene. Od polžev načete gobe so gnusne, gnile in črvice, pa vrhu tega tudi zdravju škodljive.

3. Ne ruvaj gob pregloboko, temveč jih previdno odvij (odvrtaj) iz zemlje ali spodreži. Najbolje je, če jih spodrežuješ v zemlji ter jamico zasuješ s prstjo, lahko kar z nogo, da ne pride ličinka do korena, ter vsled tega preprečiš gnitje podgobja. Starejše gobe pustiv gozdu, jih ne ruvaj, ker s takim nabiranjem uničiš seme za poznejša leta.

4. Obreži in osnaži gobe takoj pri nabiranju, torej še v gozdu, tako osnažene de-

vaj v košaro ali košek, nikakor pa ne v nahrbtnik ali ruto, da se ne pomečkaja in s tem hitreje pokvarijo, zginejo. Jaz imam za nabiranje gob zločljivo škatlo iz lepene, jo vložim v nahrtnik in hajd v gozd.

5. Doma gobe, namenjene za domačo uporabo ali prodajo kot suhe, takoj razreži, razgrni in drži na hladnem. Več kot eno noč naj gobe nikdar ne leže nerazrezane na kupu. Če si pa nabral toliko gob, da jih ne moreš takoj uporabiti ali pospraviti, jih osoli, potrosi narahlo s soljo in hrani na hladnem (v kleti, hladilnici itd.).

6. Pri mnogih gobah kocen sploh ni uporaben ali užiten, ker je pretrd, zategel ali suh. Če imamo dovolj gob na razpolago, nabiramo le klobuke, torej gornje dele. Pri večjih, starejših gobah pa je celo dobro odstraniti kožico ali jo ostrgati, ker ima grenek okus (golobice, maslenke, pečnice, kravjače). Ravno tako naj oni, ki ne more pustiti gob, četudi stare v gozdu, odstrani plodovnico, ki je rumena pri jurčku; seme ali trosi takrat dozorevajo in so tudi za prebavo škodljivi.

7. Pri izbiro gob se predvsem ogibaj onih gob, ki so slabega vonja, ki izločajo pekoč sok, ki imajo spodnji del kocena dosti debelejši kot pri klobuku (podobno hruški). Sploh pusti v miru gobe, ki so neprijetnega okusa in vonja.

Da nam bodo gobe čim več zalegle v gospodinjstvu, je predvsem treba upoštevati sledeča navodila:

A. Ko so gobe dobro osnažene in zrezane na kose, naj se pred kuhanjem ali praženjem dobro operejo v mrzli ali mlačni vodi, ter se puste ocediti na rešetku, da izgube gozdni duh. Ako gobe poparimo, oziroma

izpiramo v vroči vodi, izgube mnogo lastnega jim dobrega okusa. Popariti in vodo oditi priporočam le pri grivah, sirovkah, smrčkih in štorovkah, ki vsebujejo grenak in škodljiv sok. Za strabopetne začitnike in za tiste, ki gob zanesljivo ne poznajo, pa je najbolje, da nabrane gobe skuhaajo v slani vodi ter vodo odlijejo. S tem se izognemo vsaki nevarnosti. Seveda pa izgube gobe na ta način mnogo na okusu in hranilnih.

B. Pripravi nabrane gobe kmalu za jed, jih posuši ali vlož v kis. Več kot 24 ur nabrane gobe so sveže pripravljene že lahko škodljive.

C. Vsako gobjo jed je pripravljati v lončenih ali vsaj dobro glaziranih posodah, ker v navadnih železnih kozicah ali loncih izgube dokaj svojega okusa, dostikrat pa se navlečejo železnega duha.

D. Za praženje ni treba gobam prilivati vode, ker jo same dovolj izločajo.

E. Kdor ima slab želodec, sme jesti le dobro sesekljane ali zmlete gobe, še boljše zanj pa so gobje juhe in omake (zosi) iz samega soka, torej brez gob.

F. Nikdar pa ne uživaj postanih ali pregetih gobjih jedi, ker so škodljive ali celo strupene. Tudi užitne gobe vsebujejo skoraj vse tako zvani kolin, kateri se pri kuhanju ali praženju, nato pri postanih gobah lahko prebroji v neorin, ki povzroča vnetje v želodcu in črevah.

Dosti je ljudi pri nas, ki sploh ne marajo uživati gob, ker se boje zastrupljenja. Ta strah pa je odveč. Dosti več ljudi se zastrupi vsako leto s pokvarjenim mesom, ribami ali drugimi mesnimi izdelki, kakor pa z gobami. Prvi pogoj je seveda: Gobar ali nabiralec gob mora gobe poznati. V naših krajih, v Oberkrainu, je le malo strupenih gob; jaz sem jih našel v okoliških gozdovih kakih 10 vrst izmed približno 50 užitnih. Ako pa se kljub nasvetovani previdnosti pripeti zastrupljenje, je treba poznati znake in protisredstva. Zastrupljenje se pojavi včasih prav kmalu po zaužitju gob, pri nekaterih pa šele po 10 do 20 urah, na primer: pri strupenem kukmaku, zato je tako zastrupljenje tembolj nevarno. Znaki zastrupljenja so: V grlu začne peči in praskati, slični občutki so tudi v želodcu. Človeka obhaja slabost in dostikrat omotica (omedlevica). V črevah ga zvija, sledi bljuvanje in driska.

(Dalje prihodnjič)

Boj plevelu!

(Nadaljevanje)

2. Skrbno očiščeno in pripravljeno seme. »Kdor ljuliko seje, bo ljuliko žetel« to je stara resnica. In vendar se še dandanes dobijo zanikrni gospodarji, ki si ne dajo dopovedati, da je treba dati vsako seme pred setvijo očistiti na dobri žitočistilni napravi, pa bodisi da je to novodoben žitočistilni stroj (Saattutreinigungsanlage), ali pa vsaj dobrodelujoč »trijer« (Trieur).

3. Predkaljenje semen. Povsod razširjena navada je, da dajejo koruzo, korenjevo in pesno seme, ponekod pa tudi ajdo »namakati«, to pa zato, ker potem hitreje in raje vzklji. Takemu postopku pravimo predkaljenje in je umesten pri skoraj vseh vrstah semen, posebno tudi pri krompirju (kateriga pa seveda ne »namakamo«!). Nekatere vrste sredstev, s katerimi spiramo ali prašimo semena (Beizen), učinkujejo tudi v tej smeri, da pospešujejo kalitev semen. Kot sredstvo v boju proti plevelu je predkaljenje oziroma pospeševanje kaljenja semena zelo važno, kajti upoštevati moramo, da tudi tu velja, kdor prej pride, prej melje, to je, seme, ki prej vzklji, prej lahko izkorišča svetlobo in hranilne snovi in se hitreje razvije. Upoštevati moramo, da ima plevelno seme mnogo večjo rastno moč, kot pa žlahtno seme posevka, in da ima razen tega tudi prednost, da lahko kali v zemlji že ves čas, odkar je bila njiva zadnjič obdelana, da ima torej plevelno seme zmeraj možnost »predkalitve«. S tem, če dajemo tudi žlahtno seme predkalit, prav za prav samo izravnavamo kalilno dobo semena posevka in plevela.

4. Pravilno gnojenje. Tu se začne obramba pred plevelom že s tem, da ne krmimo živini neprebavljivih dozorelih plevelnih semen (n. pr. ne s predenico okužene detelje), da ne nastiljamo s plevelom, kateriga seme je že dozorelo, da ne vozimo na njive presvežega, še ne dozorelega gnoja itd. Po drugi strani pa je tudi znano, da enostransko gnojenje, predvsem z gnojnico, pospešuje rast plevela.

Kako pa plevel zatiramo?

Kljub vsemu obrambnemu delu se vendarle na vsako njivo pritepe kolikor toliko plevela. Kako ga bomo zatirali? Tudi pri tem se poslužujemo več načinov:

1. Plevel. To je najdražji in najtežavnejši način zatiranja plevela, toda v mnogih primerih, posebno pri mladih posevkih, edini, ki pridejo v poštev. Plevel se mora izvršiti pravočasno, ne prezgodaj, dokler je nevarnost, da se s plevelom vred uniči tudi še ne dovolj ukoreninjena setev, pa tudi ne prepozno, ko je plevel žlahtno setev že presel. Pleti je treba ob suhem vremenu in ob primerno suhi zemlji: ob mokri zemlji poteptamo setev v tla, ob presuhi se plevel samo potrga namesto izruje. Vsekakor je treba napleti plevel takoj sproti znositi z

njive. Razen mladih posevkov plevelu tudi ozimna žita spomladi, dokler se ne začnejo klasiti.

2. Branjanje. Mnogo mladih posevkov je mogoče rešiti plevela s pomočjo brane, namesto z ročnim pletjem. Vendar je treba zadeti pravi čas in znati, branjanje pravilno izvršiti, kajti sicer je več škode kot koristi. Z brano bo pel posevke samo izkušen in šolan gospodar.

(Dalje prihodnjič.)

Košnja

Prizadevati si je treba, da pridelamo čim več živinske krme. Zadostna zaloga krme preko celega leta je temelj za uspešen predek na področju produkcije mesa, mleka in masti. Zlasti pri senu često nastanejo zgube, ki bi se lahko preprečile. Pravočasna košnja je velikega pomena. Če kosimo tedaj, ko so trave v cvetju, pridobimo sočnejšo in v hranljivimi sestavinami bogatejšo krmo, kakor pri poznejši košnji. S kasnejšo košnjo dobimo sicer več trave, ki pa je že prezrela in je zgubila hranljivo vrednost. Mi pa nočemo kositi slame, pač pa polnovredno in hranljivih sestavin bogato krmo. Na travnikih se pojavi veliko plevela, travniških cvetic, ki so pri pozni košnji že vse dozorele. Zgodnejša košnja prepreči dozorevanje plevela in s tem njegovo nadaljnje razširjenje. Pri tvorbi semen krmskih trav potujejo hranilne snovi iz listov in stebel v semenke. Gnojenje travnikov bi se pri pozni košnji ne izplačalo. Po pravočasni košnji trave dosti lažje ponovno poženejo, boljše rastejo in je tako kmalu omogočen tudi drugi in celo tretji odkos.

Z drugim odkosom dobre trave samo vzpodbudimo k boljši rasti. Kosi se s koso ali pa s kosilnim strojem. Radi vedno večjega pomanjkanja delovnih moči bo kosa morala počasi odstopiti svoje mesto kosilnici. Grablje, vile, stroj za obračanje sena itd. so potrebna orodja pri sušenju sena. Pri košnji si je treba prizadevati, da se čim bolj pospeši sušenje pokošene trave. Po možnosti naj krme ne močita dež in rosa, pač pa naj se trava čim prej osuši, da se prepreči vpliv dežja in rose; kajti z vsako uro, ko trave še živijo, se trošijo hranilne snovi v njih, dež pa izpira najvrednejše sestavine. Razlikujemo sušenje sena na soncu, na sušilnih pripravah in v kozolcih. Za prvi način sušenja sušimo zjutraj, čez dan travo raztrosimo, enkrat obrnemo in pod večer zgrabimo v kopice, da se prepreči zgube na hranilnih snoveh. Drugi dan, ko se rosa osuši, travo zopet raztrosimo, obrnemo in če je suha zvozimo domov. Pri tem načinu sušenja nastane v

suhem vremenu do 25% zgube na suhi masi, pri slabem vremenu pa 50% in še več. Da se te neprimljive odstranijo, se zlasti v krajih, kjer je precej padavin in je sušenje na soncu oteženo, poslužujejo sušilnih naprav. Krma, ki je poprela nekoliko ovenela, mora biti dobro stlačena in dvignjena 60 do 80 cm od zemlje. Na 1 ha je treba približno 400 drog ali pa 100 stoja za sušenje.

Dobro seno ima svoj značilen, prijeten duh in zdravo, medlo zeleno barvo.

Seno se hrani v kopicah ali pa na skedenjih. Pri ležanju se seno še nekoliko znoji in tako da od sebe poslednjo vegetacijsko vodo. Pred koncem znojenja, ki traja približno 6 tednov, se seno ne sme pokladati živini. Paziti je treba, da hlevski duh ne more vplivati na seno.

Ing. Karl Reicher

Pozor pri obiranju lipovega cvetja

Kakor vemo, daje lipa čebelarom obilo obnožine in medu. Prav tako že od nekdanjih ljudi obirajo lipovo cvetje, ki daje dober in zdravilen čaj. Zaradi pomanjkanja inozemskih čajev bodo ljudje obiranje lipovega cvetja gotovo podvojili, ker ga ne bodo nabirali samo zase, ampak tudi za kupčijo.

Obiranju cvetja ne ugovarjamo, ako bi se delo vršilo pravilno. Toda obiralci lomijo odročne veje, da jih morejo lažje obirati. Tako pustošijo drevesa, ki se leto za letom manjšajo, namesto, da bi se večala.

Znameniti čebelar Anton Janša je rekel: »Jaz ne komčam nobene čebele zaradi medu in voska, ampak jih ohranim žive in zdrave zato, da mi nosijo drugo leto zopet vosek in med.« Obiralci lipovega cvetja naj prilagode te tehtne besede svojemu delu in rečejo: »Jaz ne odloim pri obiranju cvetja nobene veje zaradi cvetja, ampak jih pustim rasti zato, da mi bodo dale drugo leto zopet dovolj koristnega cvetja.«

SONNTAGS- UND NACHTDIENST
der Apotheken in Krainburg
von 13. bis 20. Juni
Apotheke zur Hl. Dreifaltigkeit
W. SCHAWNIK

Gledamo iz šotora v Kirenajki:

Tomiji padajo iz tropskega neba

Nemški lovci so razpršili oddelek angleških bombnikov - Deset Curtisov so sestrelili

PK. Če polna luna srebrno obseva severno afriško puščavo in se milijoni zvezd blešče, se zganejo angleški bombniki. Globoko ropočejo motorji nad letališči v Kirenajki in padala s svetlobnimi raketami se razprostirajo nad taborišči. Naše protiletalsko topništvo in naši nočni lovci pripravijo nočnim obiskovalcem topel sprejem. Marsikateri angleški bombnik je strmoglavil v globino na tla. V zadnjem času so napadali Angleži podnevi in spremstvu močnih lovskih oddelkov. Toda tudi pri tem jim ni šlo boljše. Izgube dragocenih strojev so bila edini za nje nerazveseljiv uspeh, kot nam slika sledeče poročilo:

Stalna služba in pripravljenost sta napravila sluh letalca preobčuten in njegove živce prečujoče. Celo v spanju sliši ropotanje motorjev in ugotovi nezavedno, skoro mehanično, če so lastna ali sovražna letala, ki lete visoko gori v zraku. Bilo je nekako od 6. do 7. ure zjutraj, ko sem bil nenadno zbujen iz spanja.

Boj v kurvah na življenje in smrt

Kaj zopet brni? »To so vendar Tomiji«, mi reče tovariš, ki se je tudi zbudil in je v trenutku planil iz postelje. Stala sva že pred bivališčem, sva zasenčila z roko oči in sva videla v višini štiri do šest tisoč metrov pet, sedem, devet angleških bombnikov leteti proti našemu letališču.

Imeli so močno spremstvo lovcev, kajti črne hitre pike so jih obkroževale.

Iznenadni napad? Ne! Davno že so letalce odkrili naši izvidniki. In naši lovci so ravnokar napadli sovražna letala.

Visoko nad našimi glavami so se sovražniki spoprijeli. Curtisi zoper naše Me'se.

Nenavadno majhni se nam zde visoko gori, kjer odloča umetnost boja v kurvah o življenju in smrti.

Tragedija za Angleže

Z daljnogledom jih imamo bližje. Kot na velikanskem odru se odigrava pred našimi očmi igra, ki bo za sovražnika žaloigra.

Že je padel sovražni lovec. Dolg bel trak, kot baklja smrti, se vleče za njim in poskuša ustaviti divje padajoče letalo, po-

Tako je uničenje Sovjetov

Dolina groze - Pot skozi kotel bitke pri Charkovu

PK. Kot poplava, ki jo bregovi komaj držujejo, je divjal sovražnik, slep od jeze in obupa, v posameznih deročih tokih proti smrtonosnim jezovom naše obrambe in je tam obtičal v močvirjih krvi, dima in potu. Na tisoče modro oblečenih konjenikov je galopiralo v odsevajčem blesku majskega sonca kot prah vzdigajoči oblaki čez po-bočje. Na tisoče pešcev je divjalo v daljnjih vrstah zaporedoma iz travniških globeli proti našim postojankam. Padli so kot zrele žetev pod kosečimi zadetki našega zapornega ognja. Toda, kjer so vdrl, je bilo vse živo zamorjeno, dokler se valeči valj ni ustavil ali bil pokončan. Ni zmage brez žrtev. Kri zahteva kri. — Zakon vojne zadene sovražnika in prijatelja, četudi je manj lastnih grobov v primeri z množstvenim umiranjem sovjetskih vojakov.

Počasi so se ogladili valovi divjeg kotla južno od Charkova. Toda šele, ko je smrt prejela preobilni plen, se je njena vsebina razlila v trudnih rjavih veletokih poleg na-

skuša looping, toda zastoj! Kot meteor je padel na zemljo. Modro-črna gobja oblika dima je pokazala, kje je letalo padlo v neposredni naši bližini.

V zraku se končava drama. Bombni oddelek je bil razbit in divje beži.

Naši lovci so od bežečih angleških lovcev sestrelili še nadaljnjih devet brez lastnih izgub. Tam, kjer se stikata nebo in zemlja, so padli poraženi v viteškem boju. Tako je izgubilo angleško letalstvo v nekaj minutah deset letal.

Napotim se do najbližjega kraja, kjer je letalo padlo na tla. Nobene rešitve več. Pri padcu je eksplodiral bencinski tank, je raztrgal letalca in Curtisa v tisoč koscev, ki so ležali daleč naokrog.

Kriegsbericht Hans Grob.

ših čet v ujetništvo. Trudni, mrki in udani so bili obrazi te vzhodne ljudske mešanice, upadli in kot spačeni od opojnosti notranjega ognja, ki je sedaj samo včasih hudobno vzplamtel v črnih, bodečih očeh.

Pešci so očistili kotel. Naši napadalni valovi so se vili kot dolge, črne kače čez hribe in doline, toda ni bilo najti več sovražnika, nobene obrambe. Samo še smrtno žetev.

Cvetoči travniki in vzklijoča polja so naokrog do horizonta posuta z mrtvimi ljudmi in konji. Na gričih se vrste zapuščena vozila. Konji brez gospodarja mirno stoje in so nepremični ali pa se pasejo. Kilometer za kilometrom potujemo tako čez široko in valovito planjavo. Papirnate cunje, kosi uniform, puške, municija, kape in obveze, vse je razmetano sem in tja med otrplimi mrtveci. Izgoreli in razbiti oklopnjaki mole kot zavzeti gradovi iz grmovja. Iz oklopnih oken prihaja sladkobni duh razpadanja.

Tiho korakamo mimo in s težavo zadržujemo zadušujoče notranje občutke. Zakon te vojne je tako trd in neizprosno kot bojni način sovražnika: jaz ali ti! Drugega izhoda ni. In mi smo vojaki!

Tako smo prišli v odrejeno travniško dolino »Krasnaja balka«, na katere koncu bi se morali sniti z vojaki neke druge edinice. Čez tri kilometre daleč se vleče Krasnaja balka iz široke doline se vzpenjajoč med položnimi travniki do višine na horizontu. Sedaj leže med razbitimi javorovimi živimi mejami in cvetočimi češnjami rjave ne-žive postave, bule steklene v jarkih ali vise kot pijane na vratih tovornih avtomobilov in oklopjakov in čez poševne stene gosposkih vozov. Konji mole svoje noge kot preobrnjene igrače. V široki zemeljski kotlini leži poleg treh častnikov neka ženska z modrim krilom in rdečo jopo kot speč v svežem strelskem jarku.

Dalje spodaj vidimo, da so na najglob-

ljem mestu Balke oklopnjaki in tovarna vozila obtičala drug tik drugega. Konji leže vprek v kupih s steklenimi očmi v črnem blatu.

Tako se vrste te grozotne slike v širini preko petdeset metrov, druga za drugo preko vse globine, preko tri kilometre daleč na horizontu. Na obeh straneh se pa razprostira brez kraja polno nabreklih človeških in konjskih trupel kot po streli in vihri pokončano zrelo žitno polje.

Obrazi mrtvecev niso bolešni, ampak pozorni, kot da bi se s poslednjo močjo hoteli zavedati. Večkrat se ne vidi poškodb. Zdi se, da se je smrt dvignila kot električna iskra in vse pokončala. Črni okrogli madeži in luknje v travnikih so edino znamenje, da so tukaj naši bombniki merili in zadevali.

Stojimo, molčimo in gledamo. Pod razčesanim cvetočim drevesom moli črn škorenj poleg mrtvega belca, v čigar steklenih očeh odseva mimo se podeči oblaki. Ob strani leži kepa rjavih postav, kot star snop perila vse vprek. Iz nekéga prevrnjenega panje-voza je padla šahovnica, rdeči in beli kamni so poleg razkropljeni. Tako je povsod meter za metrom v celi Krasnaji balki, v kateri je zajete sovjele dosegla njih usoda, ki so jo hoteli vreči na nas: uničenje.

Kriegsbericht Hans Metzler (PK)

Razno

Ali naredi grah človeka nečimurnega? Nihče doslej ni slutil, kaj vsebuje naša najbolj znana zelenjad. Danski prirodoslovec prof. Haaken je poskušal dokazati vpliv raznih zelenjav na človeški značaj. Pri tem se je prepričal, da napravi špinača človeka pogumnega, dejavnega in podjetnega. Zelo »sumljivo« pa da je uživanje graha. Graha baje napravi človeka površnega in lahkomišelnega ter pri čeni pospešuje nečimurnost. Najbolj je priporočati — to pa vedno le v smislu izvajanja danskega profesorja — uživanje kapusa. Čeprav se to zelenjavo drugače prav nič ne more smatrati za »kralja zelenjavi«, stoji vendar, gledano raz »značaja«, na prvem mestu. Razvija baje v človeku vse dobre lastnosti. Povej mi, kakšno zelenjavo ješ, pa ti povem, kdo si.

V Essenu so obsodili neko 32 let staro zakonsko ženo na eno leto in deset mesecev ječe, ker je pred osmimi leti pod prisego označila nekega moža za očeta nezakonskega otroka, za katerega je moral skozi osem let plačevati preživnino. S krvno preskušnjo, ki je medtem napredovala v razvoju, so sedaj dognali, da ta mož ni oče otroka in da je žena takrat po krivem prisegli.

Fesche Bluserin

Rosl König

Klagenfurt, Bahnhofstr. 7

Zadnji preživeči so se vdali

Po ogorčenem boju so se tukaj boljševiki morali vdati. Z dvignjenimi rokami prihajajo zadnji izmed njih. (PK-Aufnahme: Kriegsbericht Wetterau, Sch., M.)

Dr. F. J. Lukas

Ausschneiden! Aufbewahren!

Deutsch methodisch und praktisch

80. STUNDE

Vom Baden

1. Eines der schönsten Vergnügen im Sommer ist das Baden.
2. In der Stadt muß man, um zu baden, meist in eine Badeanstalt gehen.
3. Kärnten hat viele herrliche Badeseen, wie z.B. den Wörther See, den Ossiacher See, den Veldezer See, den Millstätter See usw.
4. Der bekannteste und berühmteste der Hunderte von Seen Kärntens ist der Wörther See.
5. Er ist der wärmste Alpensee Europas und erreicht eine Wassertemperatur von 28° C.
6. In normalen Zeiten kommen die Fremden der ganzen Welt hierher, um sich zu erholen.
7. Am Badestrand herrscht immer ein lustiges Leben und Treiben.
8. Die einen vergnügen sich im Wasser, die anderen liegen im Lehnstuhl, in der Wiese oder auf Brettern und sonnen sich.
9. Das Bestreben jedes Badegastes ist es, möglichst bald eine recht braune Haut zu bekommen.
10. Manche, die es besonders eilig haben, verwenden das färbende Nußöl und werden schwarzbraun wie die Neger.
11. Sonnenbäder darf man besonders die ersten Male nicht zu lange ausdehnen, sonst bekommt man einen Sonnen-

brand, der manchmal sehr schmerzhaft sein kann.

12. Man sieht da Männlein und Weiblein herumlaufen, die nur so glühen und die wie Rosaschweinchen aussehen.
13. So ein Badestrand ist auch das Paradies der Kleinen und Kleinsten.
14. Man muß gesehen haben, wenn sie am großen Sandhaufen spielen, Burgen, Autostraßen, Tunnels und Häuser bauen, Gärten und Seen anlegen und von früh bis spät lachen und jubeln.
15. Besonders für die Kinder der Stadt, die viel im Zimmer sind, ist der Aufenthalt in Sonne, Sand und Wasser eine wirkliche Gesundheitsquelle und Stählung des Körpers.
16. Die Väter, soweit sie nicht eingerückt sind und einen Urlaub bekommen konnten, machen es entweder wie die Kinder oder aber sie sitzen unter den riesigen, buntfarbenen Sonnenschirmen im wohlthuenden Schatten, lesen die Zeitung oder ein interessantes Buch oder aber, sofern sie einen Partner gefunden haben, machen ein kleines Kartenspielchen.
17. Die Mütter liegen in breiten Liegestühlen oder Strandkörben, beschäftigen sich mit einer Handarbeit und beobachten unausgesetzt ihre Kleinen.
18. An einem heißen Tage haben die Badewärter Hochbetrieb: Sie geben acht, daß kein Waghalsiger, der seine

Schwimmkenntnisse überschätzt hat, ertrinkt, und erteilen Schwimmunterricht.

19. In längstens einem Monat wird einem gelehrigen Schüler die Kunst des Schwimmens nach allen Regeln beigebracht.
20. Am und im Wasser geht es besonders lustig zu.
21. Wasserspiele werden ausgeführt, Wettkämpfe ausgetragen.
22. Den guten Springern ist das normale Sprungbrett zu nieder, sie klettern auf die letzte Spitze des Sprungturmes und stürzen sich zur Bewunderung der vielen Zuseher kopfüber ins Wasser.
23. Dort brüllt ein kleiner Junge fürchterlich, weil ihn sein Freund unter das Wasser getaucht hat.
24. Hier wieder schwimmt ein Mädchen, dem das nasse Element noch nicht sicher genug erscheint, mit dem Schwimmgürtel.
25. Ein Brustschwimmer und ein Rückenschwimmer schwimmen um die Wette.
26. Im Bassin für Nichtschwimmer sind die Freunden harmloserer Natur, hier wird geplantscht und gespritzt.

Wörter

ausdehnen (etwas) — raztegniti
Badeanstalt (w) — kopališče
Badewärter (m) — kopališki strežnik
Bestreben (s) — stremljenje, prizadevanje
Brustschwimmer (m) — prsni plavec
färbend — barvajoč
gelehrig — učljiv, dobre glave
glühen — goreti, žareti
Haut (w) — koža, polt

Hochbetrieb (m) — velepromet
jubeln — veseliti se, vriskati od veselja
kopfüber — na glavo
Nußöl (s) — orehovo olje
plantschen — pljuscati, broditi po vodi
Rückenschwimmer (m) — hrbtni plavec
Schwimmkenntnisse (w) — znanje v plavanju; spretnost v plavanju
sonnen (sich) — sončiti se
Sonnenbrand (m) — sončarica
Springer (m) — skakač
spritzen — brizgati, škropiti
Sprungbrett (s) — skakalna, skakalna (odskočna) deska
Sprungturm (m) — odskočni stolp
Stählung (w) — okrepitev
tauchen (jemanden) — potopiti koga, v vodo pogrezniti
unausgesetzt — neprestano
überschätzen — preceniti
vergnügen (sich) — veseliti se, zabavati se
waghalsig — predrzen, smel
wohlthuend — dobrodejen

Redewendungen

es herrscht ein lustiges Leben und Treiben — vlada veselo dejanje in nehanje
wie Rosaschweinchen aussehen — izgledati kakor pujski
einen Garten anlegen — vrt zasaditi
Unterricht erteilen — poučevati
jemandem etwas beibringen — učiti koga kaj (dopovedati komu kaj)
es geht lustig zu — veselo je
Spiele ausführen — igrati se
Wettkämpfe austragen — tekrovati
um die Wette schwimmen — v tekmi plavati
die Freuden sind harmloser Natur — veselje je nedolžno

Ureditev zbiranja kmetijskih pridelkov

Na podlagi 2. odredbe šefa civilne uprave v zasedenem področju Kärnten in Krain so vsi kmetijski proizvajalci, zlasti tudi vsi poljski sadeži, zaplenjeni v korist splošne prehrane in stavljeni na razpolago prehranjevalnim uradom (Ernährungsamt). Izvzete so samo one količine proizvodov, ki jih pridelovalec sam potrebuje v gospodinjstvu na temelju obrokov za samooskrbovalce, ali pa jih posestnik potrebuje za seme. Izvzete so tudi za krmljenje potrebne količine krmskih proizvodov.

Zaplemba kmetijskih proizvodov ima za posledico, da kmetovalci z njimi ne morejo svojevoljno razpolagati, pač pa so dolžni, da jih oddajo od prehranjevalnega urada (Ernährungsamt) pooblaščenim nakupovalcem in zbirališčem po določenih cenah.

Oddaja žita (pšenice, rži, ovsa, ječmena, koruze, prosa, ajde in soržice vseh vrst), dozorelih stročnic (boba, fižola, graha in leče), sena in slame od letošnjega pridelka, bo zdaj na novo urejena. Lansko leto obvezna oddaja in popis kmetijskih produktov nista bila strogo izvedena. Letos pa je za pravilno preskrbo z živili in krmlili potrebno, da proizvajalci v največji meri izpolnjujejo svojo dolžnost. Da se zbiranje omenjenih produktov olajša, bodo v posameznih okrajih imenovani nakupovalci, ki jim bo pripadalo določeno območje, v katerem bodo do zadnjega pokupili vse pridelke, ki bodo zaplenjeni in jih bo treba oddati. Tem nakupovalcem bodo morali kmetije prodati vse tiste količine žita, stročnic, sena in slame, ki jih v gospodinjstvu na podlagi obrokov za samooskrbovalce in v gospodarstvu ne potrebujejo. Nakupovalci bodo o oddaji izdali posebno potrdilo, ki ga bo proizvajalec moral skrbno shraniti. Prepis tega potrdila bo poslan na pristojen prehranjevalni urad (Ernährungsamt).

Drugim osebam in podjetjem proizvajalci omenjenih produktov ne smejo oddajati niti proti plačilu, niti zastoj, razen v slučaju, da se ti izkažejo s potrdilom, izdanim od prehranjevalnega urada (Ernährungsamt), na podlagi katerega so upravičeni prevzeti te proizvode.

Za krompir in žita, ki so bila zasejana na podlagi pogodbe o razmnoževanju semena, in ki bodo priznana v semenske svrhe, bo za oddajo posebej urejeno.

Kmetovalci v Oberkrainu so v tem letu prejeli od civilne uprave že marsikatero

podporo, tako v denarju, kakor tudi v naravnih dobrinah. Zato so pa dolžni, da proizvajajo več kot doslej in da postavljenim nakupovalcem prodajo čim več proizvodov. Točno se bo nadzorovalo, kateri kmetije svojo dolžnost na tem področju izpolnjujejo in kateri se temu izogibajo. Do izpolnjevanja teh dolžnosti se bo prisililo tudi s kaznimi. Vsekakor pa bodo različnih ukrepov za pospeševanje kmetijstva in podpor v bodoče deležni samo tisti kmetovalci, ki se zavežajo, da nimajo samo svojih pravic, ampak tudi dolžnosti.

Male gospodarske novice

V Berlinu so se vršila nemško-finska gospodarska pogajanja. Pogajanja, katera so bila v februarju 1942. v Helsinkiju pri takratnih pogajanjih kot dopolnitev že predvidena, so dela priložnost, da se je obširno in odgovorno razpravljalo o nemško-finskih gospodarskih problemih, katera pogajanja so se vršila v duhu sobojevnosti in skupnega boja. Pogajanja so se končala z dogovori, ki so sposobni, da finsko vojno gospodarsko delavnost še bolj utrdijo in povečajo obojestransko izmenjavo blaga v predvidenem okviru.

Reichsarbeitsgemeinschaft Windkraft je pred kratkim priobčila svoje delovno poročilo. Imela je nalogo, da na problemu energetske preskrbe iz vetra solidno podlago. Nameravano je spodbuditi omrežje za opazovanje vetrov preko vse Nemčije, s čigar pomočjo se bodo vetrovni

toki v različnih višinah točno preiskali. Po rešitvi te naloge se bo prešlo na izvršitev nadaljnjega načrta, da ustanove na pripravnih mestih napravijo za vetrovne sile.

Slovaški parlament je potrdil zakon o ustanovitvi vrhovnega preskrbovalnega urada, kateremu bo v bodoče poverjena celokupna preskrba Slovaške, tako surovin kot živil, nadalje nastavljanje cen in državno posredovanje za delo kot tudi kontrola mezd in delovnih zadev. Državnim, žitnim, surovinskim in živilskim monopolskim družbam, ki so dosedaj vključile svojemu uradnemu značaju poslovala na privatni gospodarski bazi, bo sedaj odvzeto razdeljevanje, medtem ko se bo v glavnem pri zbiranju blaga oziralo na nemški vzorec in se bodo dosedanje težave odpravile z izenačenjem boljših cen.

V Zedinjenih državah napovedujejo racionalizacijo prodaje biciklov. Sedaj poročajo, da so tozadevni ukrepi že objavljeni. Za nakup kolesa je odslej v Zedinjenih državah potrebno posebno dovoljenje. Pri izdaji tega dovoljenja pa se upoštevajo le najnujnejši primeri, zlasti oni, kjer je uporaba kolesa potrebna za izvrševanje službe ali drugih važnih nalog. Omejitve so bile potrebne, ker je povpraševanje po kolesih izredno naraslo, medtem ko se mora proizvodnja v korist oboroževalne industrije omejiti. Tudi omejitve pri potrošnji benzina in okolnost, da se novi avtomobili ne izdelujejo več za civilne potrebe, so pripomogle, da se je v tako občutni meri povečalo povpraševanje po kolesih. V tej zvezi nadalje poročajo iz Zedinjenih držav, da je vojno-produkcijski urad napovedal, da se mora v naslednjih 30 mesecih polovica starih avtomobilov, ki so v obratu, razdeljati in porabiti za staro železo. Najprej bodo izločeni avtomobili najstarejših tipov.

Ukrainska pričakovanja

Posledice nove agrarne uredbe — Dežela v prehodni dobi

V naši zadnji številki smo priobčili članek o gospodarstvu v Reichskommissariatu Ostland, ki obsega ozemlje nekdanjih baltičkih držav, Litauen, Lettland, Estland ter Bele Rusije. Današnji članek se bavi izključno s problemi, kakor se pojavljajo v Ukrajini, glavnem poljedelskem ozemlju Sovjetske unije.

V Ukrajini, tej deželi črne zemlje vidimo mnogokrat čudežno deželo v kateri žito in krmila rastejo brez velikega truda in dela kar tako same od sebe iz njiv in polj in smo večkrat mnenja, da bodo njeni bogati pridelki izdatno razbremenili nemško kmetijstvo v boju za naše preživetje. Kdor pozna deželo, ve kako napačno in zmotno je to mnenje. Njene širake njive so kazale v jeseni preteklega leta poleg vojnih sledov posebno tudi znake nestrokovne in nebrilne obdelave. Med strnišči, raz katerih se je večkrat samo z velikim trudom zamoglo spraviti žetev, so se razprostirale velike planjave, ki so bile popolnoma porasle s plevelom in bile spremenjene v puščavo. Daleč od vasi so iskale ahujšane krave in od mraza tresoce se svinje pri temperaturi okoli minus 20 stopinj med potmi in poljem

nekaj živeža. Ljudje pa so sedeli boječ se in tiho v svojih ilovnatih hišah in niso mogli premagati kljub notranjemu veselju nad oprostitvijo iz boljševiškega jarma more zadnjih let. Ne tako ne izgleda čudežna dežela! In vseeno upamo pri pogledu večkrat kot meter debele najboljše humuzne zemlje na veliko bodočnost te dežele, ki bo velike dele Evrope mogla zakladati z žitom. V letu 1928 izvedena kolektivizacija, ki je bila z novo kmečko uredbo Reichsministra für die besetzten Ostgebiete razveljavljena, je pomenila pogin vzhodnoevropskega kmetijstva. Posledice kolektivizacije se ne morejo čez noč odpraviti. Z nasilno tehnizacijo dežele so poljedelstvo namenjeno v splošno škodo spravili v odvisnost od stroja in s tem od industrije, s čimer so dosegli, da se je kmečkega človeka stalno tlačilo. Za vsake 10 do 15 prejšnjih kolhozov se je med tem ustanovilo eno pod nemškim vodstvom stoječe poljedelsko oporišče. To urejuje vsa vprašanja, kakor posejanje strojev, izdaja semen, gnojil itd. Da bo dežela pod nemškim vodstvom zopet strokovna in svoji strukturi odgovarjajoče obdelovana, ni treba posebej poudariti. Pri tem bodo uporabljali smotno kmetijske stroje, širake planjave južne Ukrajine ni moči obla-

dati brez velikega števila poljedelskih strojev, v drugih ozemljih pa se more obdelava vršiti s konjem. To se vrši na eni strani radi obratno gospodarskih razlogov, na drugi strani pa, da se zopet dvigne veselje do dela, ko je itak ljudstvo že od nekdanj navajeno ročnega dela in se ni več moglo sprijazniti s strojem.

Ceprav ima ukrajsko kmečko ljudstvo neprimerno boljše pogoje sedaj, kot jih je imelo poprej, vendar od tega dela ni pričakovati še nobenih donosov. Kajti delo je ravno tako trdo kot na naših nemških njivah, pa je imelo dosedaj le polovico toliko donosov na enaki površini, kot pri nas v Nemčiji. To so bo marsikomu zdelo čudno, ki si je predstavljal iz dobre ukrajske zemlje popolnoma drugačne donose. Treba pa je računati s tem, da se bo v bodoče toliko pridelalo, da ne bo to zadostovalo samo za prehrano ukrajskega ljudstva tudi pri večjih zahtevah kot doslej, ampak da se omogoči tudi izvoz žita in krmlil v evropske dežele. Posebno važno je pri tem vprašanje delovnih moči. Skoraj v vseh ukrajskih vaseh so pretežno žene in otroci; moške so odvedli boljševiki. Počasi pa se že vračajo kmetje, ki so bili dolgo pred to vojno prisilno zaposleni v oboroževalni industriji v mestih, zopet na deželo nazaj, tako da je pričakovati naravne izravnave v vprašanju potrebe delovnih moči.

Nova agrarna uredba daje ukrajskemu kmečkemu ljudstvu v pogledu živinoreje popolno prostost. S tem upajo podjetnostni duh kmeta zopet dvigniti in tako doseči dobrih uspehov. To upanje je upravičeno, kajti kmet na vzhodu je bil zmeraj velik prijatelj živinoreje. To potrjujejo številke stanja živine zadnjih treh desetletij. Pred svetovno vojno so cenili stanje govedi takratnega carstva na 60 milijonov glav in stanje svinj na 21 milijonov glav. Padec po letu 1917. je bil odpravljen z novo ekonomsko politiko (NEP). Kmetu so dali v živinoreji zopet več prostosti. Tako je je našlo leta 1928. celo 70 milijonov glav govedi in 26 milijonov glav svinj. Te številke so padle po uvedbi kolektivizacije na 29 milijonov ovinov in 10 milijonov svinj. Ko so bili primorani nato v živinoreji dati poljedelcem več prostosti, se je stanje živine zopet dvignilo. Tako se je na primer število svinj do leta 1940 potrojilo. Posebno se bo gledalo na povečanje ovcereje, kajti ravno tu so velike rezerve. Za vse živinske vrste nameravajo postaviti dragocene plemenjake za zboljšanje plemena. Ukrajski poljedelci si bodo sami vsled zvišanja stanja živine oskrbeli zadostno prehrano. S presežkom mesa in masla za izvoz naravno v tem letu še ni računati!

Tako se bodo nemški ukrepi izkazali gotovo v veliki meri kot uspešni, toda šele po prehodni dobi. Ti tudi jamčijo zato, da bo Ukrajina enkrat resnično žitna zakladnica Evrope. Zaenkrat pa leži zagotovitev naše prehrane slej kot prej v rokah nemškega kmetijstva. Ta bo še v nadalje kljub rastočim težavam preskrbel vsakdanji kruh za naš narod. Narod pa ima dolžnost, da še bolj kot doslej prizna pomen in delo nemškega kmetijstva in da z lahkomišljeno izrečenimi preoptimističnimi prerokami o čudežni deželi Ukrajini ne pozabi dosedanjega velikega dela našega kmečkega naroda in njegov uspehov in da tudi v bodoče to delo smatra kot odločilno za zmago.

Hauswasser-Pumpenanlagen — Schrägrollenlager-Achsen samt Rädern für Gespannwagen — Wasser-, Industrie- und Preßluftschläuche

ANTON GSCHIEL

Spezial-Unternehmen für Bereifungen und technische Waren

KLAGENFURT, OTTO-PLANETTA-PLATZ 1 / RUF 1101
VILLACH, RINGMAUERGASSE 11 / RUF 4757

Naprave črpalk za vodo v hiši — Osi s poševnimi valjčnimi tečaji in kolesa za vozove z vprego — Cevi za vodo, industrijo in stisnjeni zrak

Bekanntmachung Verlängerung der WHW.-Wertscheine

Der Gaubeauftragte für das KWHW. gibt zur Kenntnis, daß für die noch im Einzelhandel befindlichen Wertscheine des Kriegs-Winterhilfswerkes 1941/42 die Einlösungsfrist wie folgt verlängert wurde:

1. Bis zum 31. VIII. 1942: Einlösung der Wertscheine durch den Einzelhandel bei den Banken.
2. Bis zum 15. IX. 1942: Abrechnung der Wertscheine durch die Banken bei ihren Zentralstellen.
3. Bis zum 30. IX. 1942: Abrechnung der Wertscheine durch die Zentralstellen beim Reichsbeauftragten für das WHW.

Der Gaubeauftragte für das WHW.:
gez. i. A. Götz.

Mali oglas

V „KARAWANKEN-BOTE“

donaša denar

Poglejte doma enkrat podstrešje, klet in shrambo stare šare. Gotovo odkrijete tam še marsikakšno uporabljivo reč. — Proč z njo!

Mali oglas Vam za nekaj Pfennigov pomore pri prodaji!

Oglase sprejema NS.-Gauverlag Kärnten, Krainburg, Veldeser Straße 6. in NS.-Gauverlag Kärnten, Klagenfurt, Bismarckring 13.

Damen-, Herren- u. Kinderbekleidung, Wäsche, Strickwaren und Sportbekleidung aus gutem Tiroler Loden

Stefan Blatterer

Villach, Platz der Saarpfalz 3

RUF 13-36

Lichtspiele

Allgemeine Film-Verhand G.m.b.H. - Zweigstelle Veldes

ASSLING

14. VI. um 15 und 19.30 Uhr
15. VI. um 19.30 Uhr
16. VI. um 19.30 Uhr
Carl Peters

Für Jugendliche zugelassen!

18. VI. um 19.30 Uhr
19. VI. um 19.30 Uhr
20. VI. um 19.30 Uhr
Alarm auf Station III

Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen

DOMSCHALE

13. VI. um 19.30 Uhr
14. VI. um 17 und 19.30 Uhr
15. VI. um 19.30 Uhr
Geheimakte W. B. I.

Für Jugendliche zugelassen!

17. VI. um 19.30 Uhr
18. VI. um 19.30 Uhr
Alarm auf Station 3

Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen

KRAINBURG

14. VI. um 10.30 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Die verzauberte Prinzessin

12. VI. um 19.30 Uhr
13. VI. um 19.30 Uhr
14. VI. um 13.30, 16 und 19.30 Uhr

15. VI. um 19.30 Uhr
Der Edelweißkönig
Für Jugendliche zugelassen!

16. VI. um 19.30 Uhr
17. VI. um 19.30 Uhr
18. VI. um 19.30 Uhr

Herzensfreud — Herzensleid

Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen

19. VI. um 19.30 Uhr
20. VI. um 19.30 Uhr
Komödianten

Für Jugendliche nicht zugelassen!

LAAK

12. VI. um 18.30 Uhr
13. VI. um 18.30 Uhr
14. VI. um 16 und 18.30 Uhr

Im Schatten des Berges

Für Jugendliche nicht zugelassen!

16. VI. um 18.30 Uhr
17. VI. um 18.30 Uhr
18. VI. um 18.30 Uhr

Die Frau nach Maß

Für Jugendliche nicht zugelassen!

LITTAI

13. VI. um 19.30 Uhr
14. VI. um 16 und 19.30 Uhr
Der scheinheilige Florian

Für Jugendliche nicht zugelassen!

18. VI. um 19.30 Uhr
Weißer Flieder

Für Jugendliche nicht zugelassen!

MIESSDORF

13. VI. um 19.30 Uhr
14. VI. um 14.30, 16.30 und 19.30 Uhr
Das ständige Dorf
Für Jugendliche nicht zugelassen!

NEUMARKTL

13. VI. um 19.30 Uhr
14. VI. um 16 und 19.30 Uhr
Herr im Haus

Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen

17. VI. um 19.30 Uhr
18. VI. um 19.30 Uhr
19. VI. um 19.30 Uhr

Männer müssen so sein

Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen

SAIRACH

20. VI. um 18.30 Uhr
21. VI. um 15 und 18.30 Uhr
Im Schatten des Berges

Für Jugendliche nicht zugelassen!

STEIN

13. VI. um 19.30 Uhr
14. VI. um 10, 15.30 und 19.30 Uhr
15. VI. um 19.30 Uhr

Der scheinheilige Florian

Für Jugendliche nicht zugelassen!

17. VI. um 19.30 Uhr
18. VI. um 19.30 Uhr
Männer müssen so sein

Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen

ST. VEIT

13. VI. um 19.30 Uhr
14. VI. um 16 und 19.30 Uhr
Hauptsache glücklich

Für Jugendliche nicht zugelassen!

17. VI. um 19.30 Uhr
18. VI. um 19.30 Uhr
Weißer Flieder

Für Jugendliche nicht zugelassen!

VELDES

13. VI. um 16 Uhr
Jugendvorstellung
Die lustige Filmstunde

13. VI. um 19.30 Uhr
14. VI. um 13.30, 16 und 19.30 Uhr
Die Kellnerin Anna

Für Jugendliche nicht zugelassen!

17. VI. um 19.30 Uhr
18. VI. um 19.30 Uhr
Die Frau nach Maß

Für Jugendliche nicht zugelassen!

WART

13. VI. um 19.30 Uhr
14. VI. um 13.30, 16 und 19.30 Uhr
Immer nur Du!

Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen

20. VI. um 19.30 Uhr
Tanz mit dem Kaiser
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Heilmann
Rost- u. Fleck-Entferner
sehr wirksam,
ganz unschädlich!
Heilmann
Rost- u. Fleck-Entferner
Im einschlägigen Fachhandel zu haben

DARMOL
das Abführmittel!

Max Woger & V. Srebre

Manufakturwaren

Villach, Draubücke Adolf-Hitler-Platz - Ruf 4875

Italien-Kontingent 1942

Ital.-Einfuhrlizenzbesitzer für Schnitt-,
Bau- und Rundholz sucht ausfuhrbe-
rechtigte Lieferanten.

Zuschriften unter „Nr. 1599“ an

ALA, Klagenfurt, Alter Platz 1

Trachtenkwa

ALOIS KANZ
MANNSBURG - Tel. 2

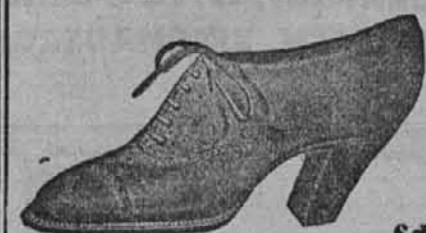
Stari dobri kvas

Stacine!

Pohštva vložena, rezljana ali slikana, slike,
lesene figure, cinasto posodo, pristne
preproge, stare kovance kupuje vedno

Antiquitätenhandlung

FRITZ PRAUSE, Klagenfurt

ANTON
JESCHE

Schuherzeugung

Neumarktl - Oberkrain

Mali OGLASI

Služba dobi

Frizerko

mlajšo in dobro
moč sprejemem ta-
koj ali s prvim.
Serafinovič Živo-
in, Edlingen 133

Vajenca

za „Sattlerja in Ta-
pezirerja“ takoj
sprejemem. Johann
Trobetz, Sattler-
Pölland Nr. 52
Post: Kressnitz.

Gospodstvo s ku-

harskim znanjem.
veščo nekoliko
nemščine, sprejme
tako dobro me-
ščanska družina
štiri osebe in tri-
sobnim stanova-
njem. - Ponudbe
naslovite na: Gast-
haus Jezeršek -
Layergasse 7 Kra-
inburg. 1781-1

Prodaj

Dva štedilnika,
eden zidan, drugi
železen — na pro-

daj. Naslov pri

upravi Karaw. Bo-

te, Krainburg

Gepell s popolno

opremo v dobrem

stanju prodam.

Dopise na Burger

Johann, Unter Fer-
nig 25, Post: Zir-
klach. 1787-6

Kupim

Listnati rezani les
bukov, hrastov, je-
senov, javorov, jel-
šev, orehov, ku-
pim. Ponudbe na
Hans Traninger
Klagenfurt, Völ-
kermarkter Straße
Bahnübersetzung.

Pozor Hlatelst!

Kupujem bivše ju-
goslovanske znam-
ke, tudi celo zbir-
ko in sedanje hr-
vaške in srbske
znamke. Lčem tu-
di vedno menjavo
znamk vseh evrop-
skih držav. Ponud-
be s ceno pošlji na:
M. Juwanz,
Gutenstein (Kärn-
ten) Stahlwerk
Streiteben. 1786-7

Star srebrn denar

staro zlato, staro
srebro, stri nakit
itd. kupi vedno
trgovina z urami
in lepoticem O.
Habenschit Kla-
genfurt, Bahnhof-
straße Nr. 24. —
Nr. 27 Ank. Gen
A 41/3256 1491-7

Nekajsto kubičnih

metrov rezanega
smrekovega lesa,
lja prosim, da jo
vrne proti nagradi
4. razreda ali ka-
kor pade od žage
(Voklo) Post: Ge-
se kupi proti ta-
orgen. 1790-22

Izgubljeni

Medenasto (me-
sinkasto) malico
(mufno) pri lah-
kem vozičku sem
izgubil pred dnevi
od Krainburga do
Hülben. Najdite-
smrekovega lesa,
lja prosim, da jo
vrne proti nagradi
4. razreda ali ka-
kor pade od žage
(Voklo) Post: Ge-
se kupi proti ta-
orgen. 1790-22

Zenitve

Gosdod Tra!
Hvala, pismo pre-
pozno prejela —
služba ob delavni-
kih. Na svidenje
prosim ob nede-
lah. — Rosalka

ESSIG

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Nach dem
Abstillen...

Primarius
Dr. Reif's
Kindernähr-
mittel

Kupim vedno vsa
zdravilna zelišča
cvete in korenine proti
takošnjemu plačilu.
Walter Gremse
Kräutergroßhandlung
Graz, Gartengasse 22

Josef Michaeli

LEDERWAREN
U. REISEKOFFER
FACHGESCHÄFT

Villach, Adolf-Hitler-Platz 28

KLEIN & LANG

Eisenhandlung, Gesellschaft m. b. H.

VILLACH

Baumaterialien u. Kohlen
Großhandels-Gesellschaft

STAGE & CO. in VILLACH

Kinderwagen
Herbst

Klagenfurt, Fleischmarkt 16

SENF

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Stempel
(Liefert rasch und sauber)
Theodor Rabitsch
St. Veit an der Save

Einige 100 Kubikmeter Fichten-
schnittholz,
trockene Ware, 0.—IV. Klasse
oder sägefällend kauft gegen
sofortige Kasse. Erwünscht
wäre Versandmöglichkeit
mehrerer Waggons von einer
Verladestation. Bezugscheine
vorhanden.

HANS TRANINGER
Klagenfurt, Völkermarkter Str.
Bahnübersetzung

KAFFEE ERSAZ

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Opuščene
tovarne

Uporabne stroje

kupi

KURT FRICK

Klagenfurt

Salmstraße

Fernruf 1486